

Sappig

Stadsarchief Poperinge

Unius pfectas licet infirmitas. In pmissione dnm albas monachum sand
died. Idemq; eundem loca. Commensatu in omni salutem. A luper ad
coitas velle me de popermythos dca died nobis supplicante humiliter
thuxpi in duabus mansuris cum dca died nobis supplicante humiliter
in uno qui tendit de popermythos vestis xpi in mo et eccie me de
ponte de popermythos infirmu inlabitane valent et repom. Inveniam
et dfricand amade et in lino consensum mnm prebere pter et affe
mpe anno pndu luptas circa et dca died nobis supplicante humiliter
laudem dei omne debere semper a xpi fidelibus augmentari ac dca
placeat nob et in hac consensum mnm undamne prebeamus et offensi
indignus et halitacion et alia que ad talia pvenire ad quos dca
pme mo et eccie noster ac omni sancti ratho pndu in oblectib
dca tamen albas. Ita et x dca died nobis supplicante humiliter
et ne ead eccie mna pndu pndu dca died nobis supplicante humiliter
albas dca velle me de popermythos nobis et eccie me de pndu
albas dca died nobis supplicante humiliter et pndu reddens
albas mna dca died nobis supplicante humiliter et pndu reddens
albas mna dca died nobis supplicante humiliter et pndu reddens

COLOFON

Bestuursleden van De Vrienden van het Poperings Archief vzw en redactie zijn:

- Algemeen: vpa_sappig@hotmail.com
vpa.skynetblog.be
- Voorzitter: Desegher Paul Johan,
Vlamertingseweg 8,
8970 Poperinge (Reningelst)
paul.johan.desegher@telenet.be
- Penningmeester: Samyn Martin,
Galgestraat 17,
8978 Poperinge (Abele)
martin.samyn@telenet.be
- Secretaris: Ollevier Kris,
Halve Reningestraat 10,
8647 Lo-Reninge (Reninge)
krisollevier@hotmail.com
- Stadsarchivaris: Goethals Tijs,
Stadsarchief Poperinge,
Veurnestraat 69
8970 Poperinge
tijs.goethals@poperinge.bew
- Bestuursleden: Boidin Jean
Caeyseele Philippe
Destailleur Jacques
Moyaert Wouter
Tillie Willy
Top Ivan
Vandenberghe Henri
Vermeersch Pascal
Vermeersch Paul

Verantwoordelijke uitgever:
Paul Johan Desegher, Vlamertingseweg 8,
8970 Poperinge (Reningelst)

Vormgeving en Layout:
De Vrienden van het Poperings Archief vzw.,

Druk: Kopie Sneldruk Deleye bvba. Ieper

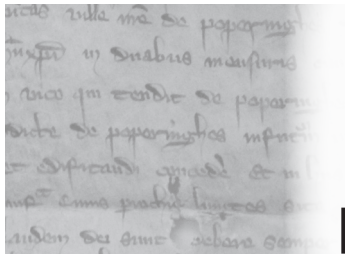
Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

IN DIT NUMMER:

- * **De zaak Hosdey - Wanten** pag. 3
*SAP 235a: Bijzondere Processen
Destailleur Jacques*
- * **Huwelijksdispensatie in de parochieregisters van Onze-Lieve-Vrouw te Poperinge door Pieter Frans Spetebroot** pag. 14
Caeyseele Philippe
- * **1764 Inventaris in d'Herberghe Sint-Omaers** pag. 20
*SAP 64: Bestuur Maria Theresia 1761-1767
Bruine map 1764
Desegher Paul-Johan*
- * **Verkopingen in het Zwynlant.** pag. 26
*(deel 2)
SAP 864a
Samyn Martin*
- * **Handtekeningen** pag. 35
*SAP (deel 2)
Vandenberghe Henri*
- * **Nieuwe publicaties van "De Vrienden van het Poperings Archief vzw".** pag. 42

Veel lees- en vorsingsgenot.

DE ZAAK HOSDEY - WANTEN

SAP235a, Bijzondere Processen

Destailleur Jacques

Tijdens de les oud schrift werd onze aandacht getrokken door een map uit SAP 235a “Bijzondere processen” met een aantal ogenschijnlijk bijeenhorende documenten. Deze map bevatte een twintigtal documenten, soms met een touwtje aaneen gebonden, in allerlei formaten, het ene al wat beter leesbaar dan het andere, en een akte in het Latijn.

Na wat puzzelen slaagde ik erin om alles chronologisch te klasseren, en dan kon het ontcijferen beginnen. Beetje bij beetje kon de zaak (min of meer) uitgeklaard worden: wat was de aanleiding tot dit proces, over wat werd gedebatteerd. Geen heksen in dit proces noch burgemeesters op scheve schaatsen, geen sappige getuigenissen, wel veel ambtelijke en soms moeilijke taal, meer een kluif voor gespecialiseerde juristen. Ik heb geprobeerd om de grote lijnen uit te zetten.

Wat vooraf ging

Alles begon op 7 januari 1627, toen de genaamde Jacobus VERSLIJPE, zoon van Maillard, weduwnaar, en Genoveva WANTEN¹, dochter van Jacobus, na hun ondertrouw, een “contracte antenuptial”² afsloten voor een notaris. Wegens het belang van dit contract voor de rest van de zaak, is het voornaamste hier weergegeven. Het betreft een kopie die bij het proces gevoegd werd (op 26 juli 1642, zie verder).

Compareerden voor mij openbaer notaris present de naerghenaemde ghetuughen in persooene Jacob VERSLIJPE fs Maillard weduwaere t eender syde ende Genoveve WANTENS fa Jacob gheadsisteert met haeren voorseiden vaeder ter andere, te kennis ghevende dat zij van intentie zijn van in huwelyk t'allegieren³ ende alreede ondertrauwe ghedaen waeren, ende gheaccordeert te sijne by vorme van contracte antenuptial inder vorme ende maniere naervolghende, te weten indien de voorseide contractanten gheduerende haerlieden apparent huwelick overlijden zonder kijnderen by elcandere te vercrijghen zonderlijnghe den voornoemden VERSLIJPE voor de voorseide Genoveve sijne bruijdt: zal de zelve Genoveve profijteren boven haere douarie⁴ vanden goedijsinghen tzijnen sterfhuuse bevonden

Eerst: een bedde ghestoffeert met alle haere cleederen lijnwaed ende juweelen thaeren lyfve dienende metsgaeders noch xiiic gulden, ende voorts noch een huus ende catheylen medegaende, ende de inne bevonden daer den voorseiden SLIJPE ieghenwoordelick woonachtich is staende opde zuudtsijde vanden overdam⁵ deser stede van poperynghe op den grondt vanden kijnders van Jan ZANNEQUIN tusschen de huuse van Jacob DE BERCH ende Christiaen BEUTEN, nemaer indien voorseide Genovijve het toverlijden voor den voorseiden VERSLIJPE haeren toecommende man: sal den voornoemden VERSLIJPE oock profyteren vooren uut den sterfhuuse van zijne huusvrouw een bedde ghestoffeert metsgaeders alle zijne cleederen lijnwaet ende juweelen tzijnen lijfve dienende ende voorts noch twaelf hondert gulden boven zijn

---

1 Wanten, Wantes, Wantens ...

2 contracte antenuptial: voorhuwelijkscontract

3 allegieren: verbinden

4 douariere: weduwengoed, -geld

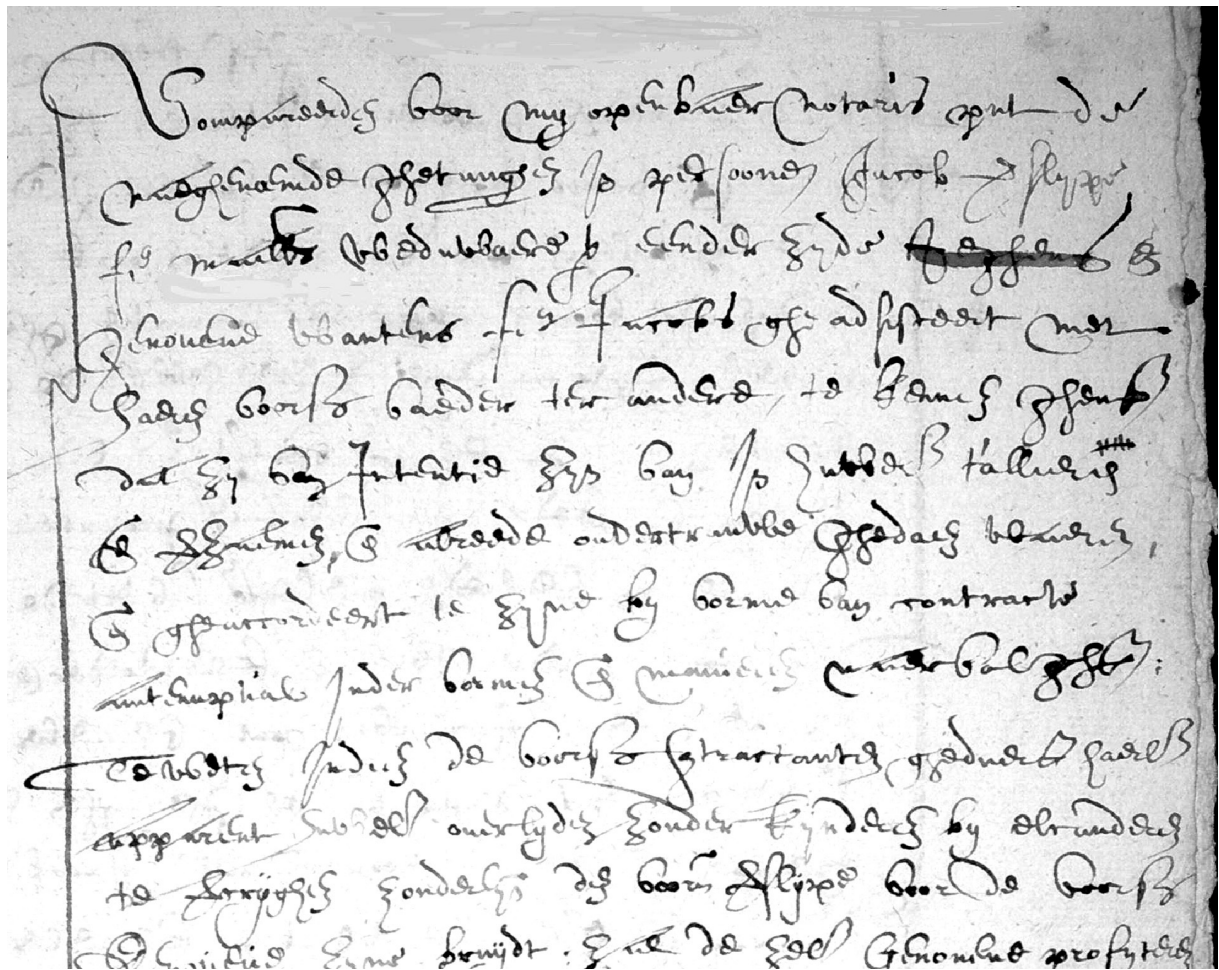
5 Overdam: nu Boeschepestraat, zie bijlage 1.

recht van bijleven welcke voorschrijven dit ende oock zullen subsisteren indien den voorseiden apparente coniuncten gheduerende hemlieden huwelick eenighe kinderen vercreghen hebbende: de zelve com-mende toverleven.

Blijvende voorts indien de zelve contractanten kinderen van beede haerlieden lichaemen procreeren hemlieden ofte een van hemlieden overlevende subject de costume den voorseiden stede alwaer sij keurbroeder en keurzuster sijn actum den 7^e januari 1627 present Chaerles LEURIN ende meester Laurens DE LA VALLEE ghetuughen hier over gheropen ende ghebeden toorconde onderteekent Jacob VERSLIJPE tmarcq bij Genoveva WANTEN, Chaerles LEURIN, Laurens DE LA VALLEE ende A WINNEBROODT notaris publique ende is onderteekent
A WINNEBROODT notaris publique

Quod testor G. WENIS notaris publique

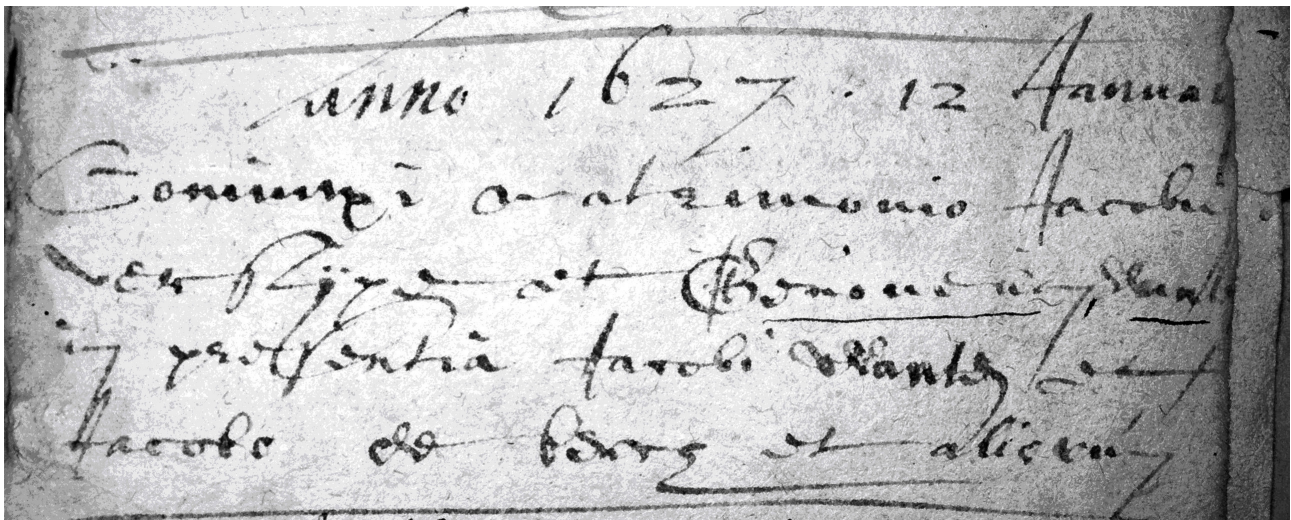

Het begin van het huwelijkscontract

Het huwelijk

Hoog tijd om op onderzoek te gaan in de Poperingse parochieregisters, en we hadden een beetje geluk. Op 12 januari 1627 huwden Jacobus VERSLIJPE en Genoveva WANTEN in de Onze Lieve Vrouwekerk, met als getuigen Jacobus WANTEN (waarschijnlijk haar vader) en Jacobus DE BERCH. De aktes die onmiddellijk hierop volgen zijn grotendeels onleesbaar.

Parochieregisters OLV, huwelijken, Verslijpe x Wanten, 12 januari 1627

Dispensatie

Niet alles was rozengeur en maneschijn in dit huwelijk. In de bundel bevindt zich een akte van het bisdom Ieper⁶, gedateerd 5 april 1628, die ons duidelijkheid schenkt. Verantwoordelijk voor deze akte is Dionysus BLOMMAERT “licentiatus canonicus ecclesiae cathedralis scholasticus Iprensis iudex executor et commissarius...”. Door de grootte en de soort papier is de akte wat onhandelbaar, ze is trouwens sierlijk beschreven, in lange regels van helemaal links naar helemaal rechts. Gelukkig werd een afschrift gemaakt ten behoeve van het proces, op een handiger formaat en gewilliger papier.

Nadat de betrokkenen voorgesteld worden “...Jacobus VERSLIJPE et Genoveva WANTEN ex Beatae Mariae poperinghis iprensis diocesis ....”, komen we al snel te weten waarom de akte opgesteld werd.

“Deze twee mensen hebben zich in het huwelijk verbonden, onwetend van een of ander beletsel, en met de bekendmaking van hun voorgenomen huwelijk in hun parochiekerk. Deze mensen hebben hun huwelijk in het aanschijn van de kerk voltrokken. Nadien kwamen ze te weten dat ze in de derde graad met elkaar aanverwant⁷ waren”

“Zonder dispensatie konden ze niet gehuwd blijven, en scheiden kon een groot schandaal veroorzaken. Daarom de ootmoedige smeekbede van beide betrokkenen om dispensatie te verkrijgen.”

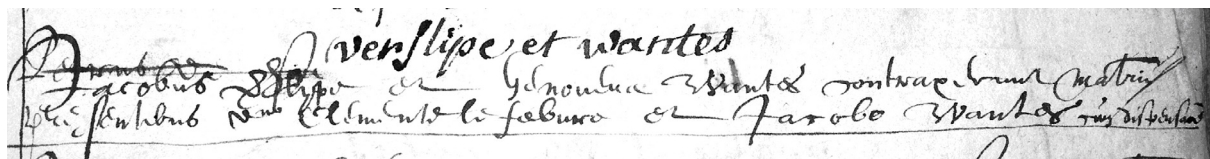
Tijdens het onderzoek werd echter ontdekt dat de aanverwantschap niet in de derde graad bestond, maar in de tweede en de derde graad: zie de bijdrage van Philippe Caeyseele hierover in deze SAP-pig.

Op wie van beiden de tweede graad en op wie de derde graad betrekking had, is niet duidelijk. Het huwelijk vond plaats in 1627, Jacobus VERSLIJPE was toen al weduwnaar, maar opzoeking in parochieregisters konden geen verdere familiebanden bloot leggen.

6 Bisdom Ieper: opgericht op 12 mei 1559 door de bul Super Universas (Paus Paulus IV), afgeschaft door het Concordaat tussen Napoleon en Paus Pius VII (15 juli 1801).

7 Ze waren aanverwanten in de derde graad (door een huwelijk), geen bloedverwanten.

Maar eind goed, al goed: de bisschop verleent dispensatie op 5 april 1628⁸, en wat vinden we in het parochieregister van de Onze Lieve Vrouwekerk, met datum 7 april 1628?

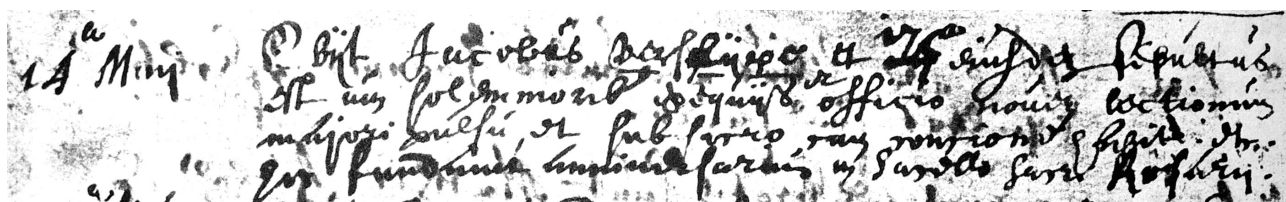
A handwritten Latin record from a church register. The text is written in a cursive script. The first line reads "Jacobus Verslijpe et wantes". The second line reads "Jacobus Verslijpe et Genoveva Wantes contraxerunt matrimonio". The third line reads "presentibus rev. Clemente Lefebure et Jacobo Wantes cum dispensatione".

"Jacobus VERSLIJPE et Genoveva WANTES contraxerunt matrimonio presentibus rev. Clemente LEFEBURE et Jacobo WANTES cum dispensatione".

Parochieregisters OLV, huwelijken, Verslijpe x Wantes, 7 april 1628

Overlijden

Tien jaar later, op 14 mei 1638 overleed Jacobus VERSLIJPE.

A handwritten Latin record from a church register. The text is written in a cursive script. The first line reads "14^a May". The second line reads "Obijt Jacobus Verslijpe et in eundem sepultus". The third line reads "et in eodem sepultus". The fourth line reads "et in eodem sepultus". The fifth line reads "et in eodem sepultus".

Parochieregister OLV, overlijdens, Jacobus Verslijpe, 14 mei 1638

---

8 Ik vond trouwens een vergelijkbaar geval in Komen, waar een huwelijk gesloten werd op 19 januari 1743. Veertien jaar later bleek dat man en vrouw bloedverwant waren in de vierde graad (gemeenschappelijke betovergrootouder !). Dispensatie werd gevraagd op 3 maart 1757 via de pastoor van Komen, en de bisschop van Doornik verleende die onmiddellijk, waarop het paar opnieuw huwde op 8 maart 1757. Dit geval werd gepubliceerd in Vlaamse Stam, XIV (1978), J. Deroulé.

HET PROCES

Het proces zelf bestaat uit 19 stukken, het eerste met datum 13 juni 1641, het laatste gedateerd op 17 februari 1644. Daarnaast bevat de bundel nog een “Extraict van procedure van t’rolle vander Camer onderhouden voor Burghmeesters ende Schepen der stede van Poperijnghe waerinne onder andere staet t’naervolghende...” Daarin staat een opsomming van bijna alle stappen in dit proces: daartussen worden duidelijk de 17 eerste stukken vermeld, waardoor we tamelijk zeker zijn van de volledigheid van dit dossier. Dit *Extraict* sluit af op 28 november 1643.

De voornaamste feiten uit alle stukken worden hier chronologisch vermeld. Sommige documenten bevatten slechts een paar zinnen.

Requeste⁹ van de aeldynghen¹⁰ Jacob VERSLIJPE

13 juni 1641

De erfgenamen van Jacob VERSLIJPE worden verder meestal aangeduid als Jan HOSDEY *ende consorten, heeschers*¹¹.

In de requeste zelf wordt duidelijk gesteld dat het contract, waarmee Jacobus VERSLIJPE *zijne weduwe beghift heeft naer ondertrauwe met alle haer cleederen lijnwaet ende juweelen, medsgaeters 1400 gulden ende t’huus daer den voorseiden VERSLIJPE overleden is, notorelick is nul ende van onweerdich, midts man ende wijf elckanderen niet en moghen te verschoonen*¹².

De verweerdereghe¹³ moet verplicht worden om de aeldynghen de drie deelen van achte te laeten volghen¹⁴.

Aan dit eerste stuk is een klein documentje vastgemaakt dat al dateert van 1638, drie maanden na de dood van VERSLIJPE.

Ghesien bij d’onderschreven gheconsulteerde t’contract van huwelick ghemaect tusschen Jacob VERSLIJPE ende Genove WANTENS in daten vi^e januarij 1627 ende ghelet opde vraeghe dienangaende ghedaen

T’advij is, dat den voornoemde Genoveve nu weduwe gheworden zijnde ghenderande proffijt ofte bate en can hebben vuten voorseijden contract, midts tselven is nul ende van onweerden als gheschiet zijnde naerdien de voornoemde conjointen ondertrauwe waeren ghedaen zoo men vuten selven contract bevynndt,

actum t’ipre den xiii^e ougst 1638

J. De Schildere

Rescriptie¹⁵ van de verweerdereghe

13 juli 1641

Hierin geeft de verweerdereghe toe dat het contract van huwelijk is aangegaan op 7 januari 1627 na de ondertrouw, dat hun daaropvolgende huwelijk ongeldig was wegens het beletsel, en dat ze na de verkregen dispensatie een nieuw huwelijk is aangegaan met de genoemden VERSLIJPE, maar dat het afgesloten contract geldig bleef voor dit tweede huwelijk.

---

9 Requeste: verzoek

10 aeldynghen: erfgenamen; altijd wordt genoemd Jan Hosdey (soms Gosdey, Osdey geschreven), af en toe ook Jan Tiersoone, Jan Depuudt, Clais Wicke, Frans Depuudt, Cesar Passchael, Pieter De Keyser

11 heeschers: eisers

12 verschoonen: bevoordelen

13 verweerdereghe: de beklagde, in dit geval Genoveve Wantens

14 de drie deelen van achte: zie verder in het proces

15 rescriptie: schriftelijk antwoord

De eisers accepteren wel wat de verweerdereghe beweert over haar ondertrouw, huwelijkscontract, eerste huwelijk, en wegens de *nulliteyt* ervan, de nieuwe ondertrouw en tweede huwelijk, *maar versoucken dat de verweerdereghe* (enig bewijs) *overlegghen sal als zij daervan mach hebben volghens haer vantijsen*¹⁷.

Versouck omme Jan HOSDEY cum suis, heeschers**13 november 1641**

De eisers betwisten dat de verweerdereghe aan het voorzeide verzoek voldaan heeft: zij heeft geen bewijs voorgelegd van het feit dat zij na het bekomen van de dispensatie opnieuw ondertrouw gedaan heeft, en vervolgens voor de tweede maal gehuwd is.

Versouckende daeromme andermael dat de verweerdereghe sal overlegghen behoorelyck bescheet van t'voorseijde tweede ondertrauwe ende nieuw huwelyck

Vuldoenijnghe omme de verweerdereghe**23 november 1641**

Een kopie van de akte van dispensatie wordt door de verweerdereghe overgelegd.

Rejectie¹⁸ omme de verweerdereghe**23 november 1641**

De verweerdereghe zegt te *blijfven ende persisteren bij alle haer voorgaende, mette finen ende conclusien absolute* *lutoire bij haer ghenomen, sustinerende*¹⁹ *daerinne wel ende ten rechte te zijne ghefondeert.*

*Nemaer zal de voornoemde verweerdereghe dannof souffisante preuve*²⁰ *doen ...*

Replique omme Jan HOSDEY heescher**14 december 1641**

De eisers betrouwen er op dat de verweerdereghe weet dat het huwelijkscontract gemaakt werd *naerdien sij metten voornoemde VERSLIJPPE was ondertrauwe ghedaen, oock nietieghenstaende haer naervolghende huwelick mach nul gheweest zijn volghende d'overgheleijde dispensatie*

De reden is dat de nulliteijt van t'selve huwelick niet mede en brachte absolute nulliteijt vanden ondertrauwe te vooren ghedaen ...

Ofwel was haar ondertrouw ongeldig, en dan is ook haar huwelijkscontract ongeldig .... Ofwel hebben de verweerdereghe en haar man na het verkrijgen van de dispensatie het huwelijkscontract opnieuw geldig laten verklaren ...

---

16 replique: wederantwoord, verantwoording

17 vantijsen: van vanteren, zich beroepen op, ook: pralen met

18 rejectie: verwerping

19 sustineren: beweren, aanvoeren

20 preuve: bewijs

De verweerdereghe blijft bij haar standpunten. Wat de heeschers beweren over de ondertrouw en het huwelijkscontract wordt *frivol*²² genoemd. Bij het sluiten van de ondertrouw vraagt de pastoor of er *tusschen die gonne te begheeren te trauwen gheen beletsel van maegschap ofte affiniteit*²³ en is, pas dan wordt het huwelijk toegelaten. De verweerdereghe en haar man waren *ignorant vanden affiniteit ende thuwelick is de facto ghecelebreert ende gheconsomeert gheweest sonder van dispensatie te spreken totter tijt dat tbeletsel voorseide hemlieden kennelick is ghemaect gheweest*.

De replique van de eisers wordt hierbij niet aanvaard

Triplique²⁴ Jan HOSDEY ende consoorten**18 februari 1642**

De eisers stellen vast dat de verweerdereghe na het verkrijgen van de dispensatie geen nieuw huwelijkscontract heeft gemaakt vóór het afsluiten van een nieuw huwelijk, en zeggen dat zij ook niet op de hoogte zijn van het afsluiten van dat nieuwe huwelijk. Ze willen een bewijs hiervoor.

Quadruplique²⁵ van de verweerdereghe**8 maart 1642**

De verweerdereghe *exhibeert hierbeneffens extraict uut tregistere vande pastoor bij de heeschers versocht*

Bij deze quadruplique is effectief een uittreksel uit de huwelijksregisters van Onze-Lieve Vrouwekerk gevoegd.

Extractum ex registro parochialis ecclesiae Beatae Mariae oppidi poperingensis
Titulo de matrimoniis, sic habetur de verbo ad verbum

Anno 1628 die septima Aprilis, Jacobus VERSLYPE et Genovieva WANTENS contraxerunt matrimonium presentibus Domino Clemente LE FEBURE et Jacobo WANTES cum dispensatione. Quae verba a R.d. Petro ROELENIS tunc temporis parochus scripta esse, manuscriptus illius in eodem registro demonstrat et attestor concordare, ac predictos vere et solemniter in domino fuisse coniunctos a predicto parochus nec non legitime, secundum formam nobis prescriptam a Concilio Tridentino et constitutionibus synodaticis et iuxta instrumentum dispensationis Apostolicae in quorum fidem hisce propria manu subscripsi et sigillum nostrum apposui. 2^a decemb. 1641

GIULIELMUS SAYERS
pastor ecclesiae parochialis Beatae Mariae oppidi poperingensis

Onbenoemd, niet gedateerd document**26 juli 1642**

Dit document bevatte alleen tekst, geen datum, maar omdat er 2 addenda waren (een uittreksel uit de Costumen van Poperinge²⁶, en de kopie van het huwelijkscontract waarmee we het verhaal begonnen) konden we het toch dateren: er wordt naar verwezen in de Vuldoenijnghe van 13 juni 1643 (zie verder).

---

21 duplique: antwoord op de replique

22 frivol: lichtzinnig

23 maegschap en affiniteit: bloed- en aanverwantschap

24 triplique: antwoord op de duplique

25 quadruplique: antwoord op de triplique

26 costumen van Poperijnghe: zie Bijlage 2

De eisers leggen een authentiek uittreksel voor uit de gedecreteerde costumen deser stede ende jurisdictie, inhoudende de vorme dieder moet gheobserveert worden int maecken huwelicksche voorwaerden.

Ze stellen vast dat het huwelijkscontract niet voldoet, want na inspectie ervan blijkt geen van de vrienden of bloedverwanten het contract te hebben ondertekend, *jae selfs dat Jacob VERSLIJPE, sverweerdereghes man met gheene van zijn vrienden en is gheassisteert gheweest.*

Het bijgevoegde uittreksel luidt als volgt:

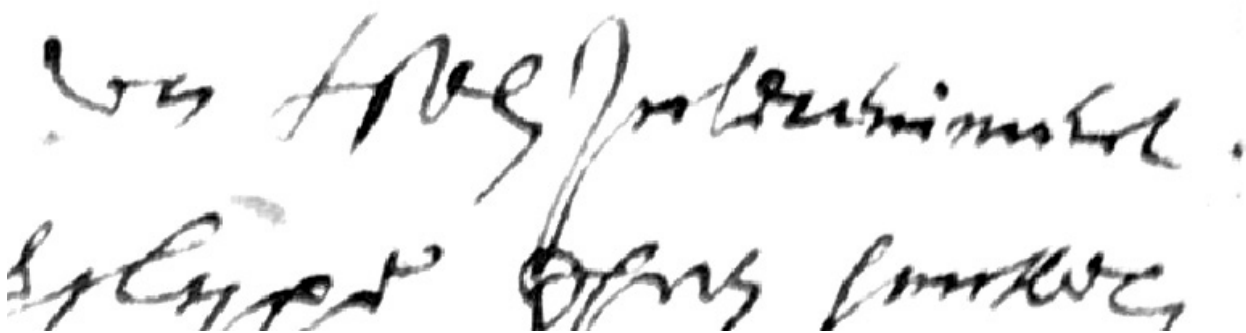
“Ghetrocken vute ghedecreteerde costumen der stede van poperynghe alwaer onder den titele ix^e van huuwelickse voorwaerden in article v^e staet naervolghend

Alle redelicke contracten van huuwelicke ghesloten voor ondertrauwe, ende wettelicke verkennt ofte by vrienden ende maghen²⁷ bestaende de apparente conjoncten van beede seiden onderteekent, sullen sorteren effect”

Intendit²⁸ omme Genoveve WANTES verweerdereghe

25 oktober 1642

De verweerdereghe *exhibeert de originele brieven van inter...* op datum 5 april 1628 (= datum van de akte van dispensatie). Wat op de plaats van de puntjes staat werd zelf met deskundige hulp nog niet ontcijferd. Het komt in dezelfde tekst nogmaals voor: *van tstellen inter... tusschen de verweerdereghe ende de voornoemde VERSLIJPE.*

The image shows a close-up of handwritten text in a cursive script, likely from a 17th-century Dutch legal document. The ink is dark on a light background. The text is written in a fluid, connected style characteristic of the period. It appears to be a signature or a specific phrase from a larger document.

Het huwelijkscontract blijft dus geldig omdat het gemaakt is vóór enige huwelijksband (want de eerste ondertrouw en huwelijk waren niet geldig).

Contradictie omme de weduwe VERSLIJPE

15 november 1642

De weduwe VERSLIJPE zegt dat er geen nieuwe feiten zijn aangebracht werden, en dat alleen op feiten mag geoordeeld worden.

Rejectie omme Jan HOSDEY

22 november 1642

De eisers houden vol dat de verweerdereghe schuldig is indien zij de bewijzen overgelegd door de eisers tegenspreekt. Zij hebben het recht om alle middelen aan te wenden om de ongeldigheid van het huwelijkscontract te bewijzen.

---

27 maghen: bloedverwanten

28 intendit: eis, strafvordering, geschrift van beschuldiging

Het is vreemd dat de eisers te laat zijn met hun gepretendeerd nieuw feit over de ongeldigheid van het bewuste contract, *hoewel de verweerdereghe inde zoo verre tzelfen faict tijdelick hadde gheposeert gheweest facil was om te solveren.*

De eisers zeggen dat het contract in kwestie niet wettelijk *gepasseert*²⁹ zou zijn.

Het tegendeel blijkt uit de kopie van hetzelfde contract dat door de eisers op 26 juli 1642 werd voorgelegd. Ook al ware het zo dat het contract maar getekend was *door de contractanten zonder interventie ofte autoriteyt van notaris, tzelve nietmin ouk zou moeten sorteren effect*³⁰

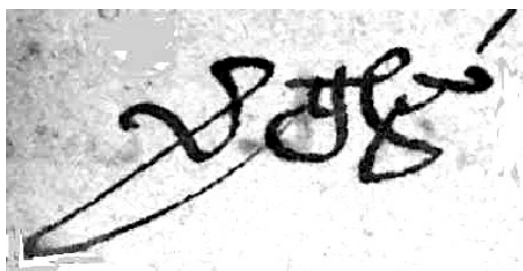
Vuldoenynghe omme Jan HOSDEY**1 juli 1643**

De eisers blijven bij hun standpunt dat het huwelijkscontract niet geldig is want niet conform de gedecreteerde costumen.

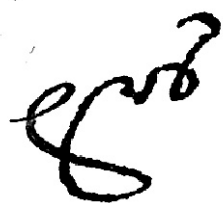
Als de voorseide costume niet expresselick en verclaerst dat contracten van huwelick anders ghemaect soudentul wesen ... dan moet dat naar rechte uitdrukkelijk zo begrepen worden. Alleen contracten die voldoen aan de vereiste vorm zijn geldig.

Solutie omme de verweerdereghe**10 oktober 1643**

De costume in kwestie stelt niet dat contracten die gemaakt zijn zonder Schepenen ongeldig zijn.

verweerdereghe

heeschers

Vonnis**20 januari 1644**

En plotseling is daar het vonnis (dat geveld werd in Gent!):

“Partijen comparerende sal men ande selven te kennen gheven dat men niet en bevindt dat de verweerdereghe haer can prevaleren³¹ metten contracte van huwelick in processe vermelt”

“Bijdien sal men ande verweerdereghe vraeghen of zij cesserende³² t’selven contract van huwelick verstaet dat haer in tghonne bij sheeschers rechte ende contract van huwelick vermelt, meer soude moeten volgen dan de vijf deelen van achte naer vut wijsen het xxv^e article titulus 10 vande ghedecreteerde coustume van Poperinghe”

29 passeren: formele handeling waarbij een akte in het bijzijn van bv een notaris wordt ondertekend

30 effect sorteren: van kracht zijn, uitwerking hebben

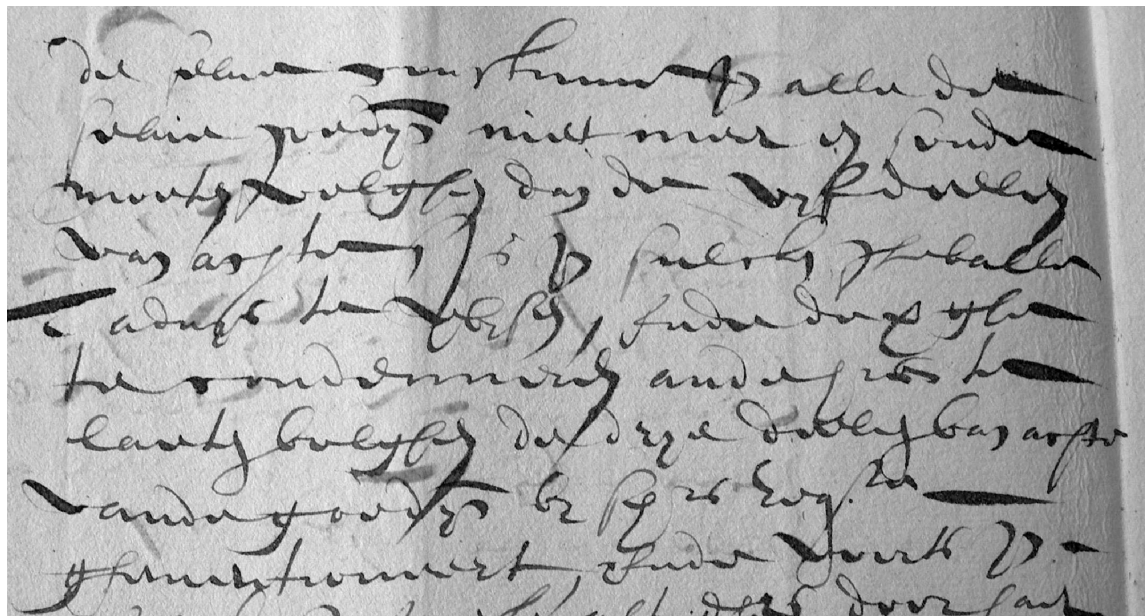
31 prevaleren: de overhand hebben

32 cessen: beëindigen, opgeven

Verder wordt gesteld

“de verweerdereghe te condemnieren ande heeschers te laeten volghen de drie deelen van achte vande goedijnghen bij sheeschers rechte ghementioneert ...”

“sal men haer ordonneren te declaereren wat ende waerinne haer meer schuldich soude sijn te volghen, ofte dat haer int gheheel soude moeten volghen ...”

Voor wie houdt van een mooi handschrift, bovenstaande is een stukje uit het vonnis.

De afloop

13 februari 1644

Aangezien de verweerdereghe haer niet en can prevaleren met de contracte van huwelijcke ten processe vermelt, wordt haar gevraagd om het zelfde contract te cessereren, wat ook gebeurt zoals in de marge wordt vermeld. Verder staat nog het volgende te lezen:

Jan HOSDEY, Clais WICKE, Jan DEPUUDT, Frans DEPUUDT, Cesar PASSCHAEL ende Pr DE KEYSER vervanghende ende hemlieden sterckmaecken over hemlieden mede consorten aeldynghen ten sterfhuise van Jacob VERSLIJPPE ter eender syde ende Genoveve WANTENS weduwe vanden voorseiden SLIJPPE gheadsisteert met Jaecques WANTEN haeren vaeder ter anderen, syn door tusschen spreken ende intercessie³³ van comissarissen vereenst ende veraccordeert, nopende de drye deelen van achte van alle cleederen lijnwaet ende juwelen dienen- de ten lyfve vande voorseide Genoveve metgaeders ghelycke drie deelen van achte inde somme van xiiic guldens ende eenighe parten inde huise daer den voorseiden Slyppe overleden es ...

Actum present dheer Gilles Pierins Burghemeester, mr Joos Cheis, Christiaen Floor schepenen, desen xvi^{en} februari 1644.

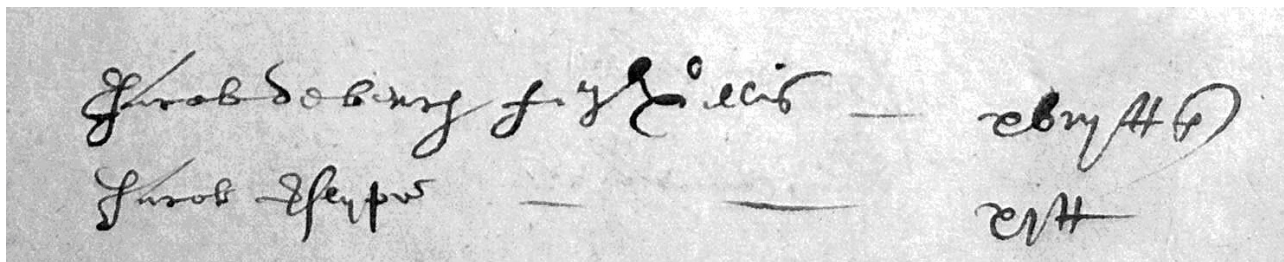
Hoe Jan HOSDEY ende consorten gelinkt kunnen worden aan Jacobus VERSLIJPE is onbekend. Misschien dat verdere opzoekingen ooit het familieverband zullen blootleggen, maar misschien ook niet. Zeker is dat ene Joannes HOSDEY uit Oostvleteren in 1641 in Poperinge huwde met Paschalia PIERENS, en dat ze nog vele kinderen kregen (eerst in Oostvleteren, vervolgens in Elverdinge). Maar op hetzelfde moment woonden in Oostvleteren nog 2 paren waarvan de man Joannes HOSDEY heette ...

---

33 intercessie: bemiddeling

Bijlage 1

In de Ommestellingen van 1626 (SAP 726) vinden we in de Overdam Jacobus VERSLIJPE en Jacob De BERCH fs Gillis, maar er is nog geen sprake van Christiaan BENTEN.

Bijlage 2

Costumen ende Usantien van der Stede / Keure / en Jurisdictie van POPERINGHE

In het Stadsarchief bevindt zich een uitgave uit 1621, gedrukt T'Ypre, By François Bellet.

In het proces wordt er een paar maal naar verwezen, onder andere naar

Titel IX Van Huwelijchsche voorwaerden

Titel X Van Succesien ende deelen, metsgaders van bylevinghen, representatien, ende in-bringhen.

TITVLVS X.

*Van succeßien ende deelen, metgaders
van bylevinghen, representatien, ende
in-bringhen.*

Volgens de Costumen hadden de erfgenamen blijkbaar recht op de drie achtsten van de erfenis, de blijfver (die overblijft, de weduwnaar) ofte blijfvege (weduwe) op de overige vijf achtsten. Het huwelijkscontract stond deze verdeling in de weg ...

XXV.

A Engaende de meuble ende catheylijcke goedinghen, d'aeldingen deelen t'faemen van acht deelen de drie, ende den blijfuer ofte blijfuege d'ander vijf deelen, soo sy ooc doen in alle baeten ende Commeren vanden Isterf huysc.

HUWELIJKSDISPENSATIE IN DE PAROCHIEREGISTERS VAN ONZE-LIEVE-VROUW TE POPERINGE DOOR PIETER FRANS SPETEBROOT.

Caeyseele Philippe

In de achttiende eeuw vindt men een aantal huwelijksakten (ongeveer vijf en twintig) in de parochie van O.-L.-V. te Poperinge met dispensatie voor bloedverwantschap en/of aanverwantschap door de pastoor Pieter Frans Spetebroot opgeschreven.

Pieter Frans Spetebroot werd geboren te Belle op 9/3/1710 en begon zijn studies theologie aan het seminarie te Ieper in 1730; hij werd waarschijnlijk priester gewijd op 20/12/1733 en was onderpastoor te Belle van 17/01/1734 tot 1744; in dat jaar werd hij pastoor benoemd te Poperinge (O.-L.-Vrouw); hij was tevens deken van Poperinge vanaf 12/7/1770 en stierf op 13/12/1776.

Pieter Frans was de zoon van Franciscus Fredericus Spetebroot en Maria Petronilla Minnaert (of Menaert) die huwden in Belle op 19/01/1709; zijn vader stierf in Belle op 25/08/1712; zijn moeder hertrouwt in Belle op 17/06/1715 met Dionysius Van Kemmel (zoon van Jacobus en Maria Lebbe).

De familie Lebbe in Poperinge was dus niet ongekend voor de pastoor Pieter Frans Spetebroot en in de dispensatie verschijnt dikwijls de familienaam "Lebbe".

Pieter Frans Spetebroot stierf op 13 december 1776; twee van zijn half-broers, Dominique Frans Van Kemmel (pastoor in Zegerscappel) en Jan Ignatius Van Kemmel (priester), waren getuigen en tekenen de overlijdensakte

Spetebroot

Anno Domini millesimo septingentesimo septuagesimo sexto Die Sero
Decima tertio mensis Decembris obiit subitè in Domino solas Extrinsecas
infortione minuitur Reverendus admodum Dominus petrus Franciscus
Spetebroot pastor huius parochie et Christianitatis Decanus,
filius Domini Francisci Spetebroot et Mariae Petronille
minnaert, aetatis circiter sexaginta septem annorum, sepultus
Sero est in Cimiterio huius parochie Die Decima Sexta ejusdem
mensis per amplissimum Dominum petrum Jacobum
van der haeghe Canonicum graduatum, archipresbyterum et
officiale Ecclesie Cathedralis ipensis, testibus Reverendis
admodum Dominis Dominico Francisco van Kemmel pastore in
Zegerscappel, et Joanne Ignatio van Kemmel ^{fratris} ~~fratris~~ aeternis
sepultis qui cum sepeliente subscripserunt. D. J. Vanderhaeghe
D. J. Van Kemmel
pastor in Zegerscappel Joannes Ignatius
Van Kemmel ^{fratris} ~~fratris~~

Die huwelijksakten zijn heel belangrijk voor de familievorsers en wij zullen enkele voorbeelden geven. Maar eerst: wat betekenen precies de termen "bloedverwantschap" en "aanverwantschap" in het geestelijk recht?

LICHAMELIJK EN GEESTELIJK MAAGSCHAP

(Bron: E.-H. M. Hardeman - Poperinge Westhoek – Genealogisch Jaarboek I – 1984)

Er moet onderscheid gemaakt worden tussen lichamelijk en geestelijk maagschap.

I. Lichamelijk maagschap wordt onderverdeeld in bloedverwantschap en aanverwantschap.

1°. Bij **bloedverwantschap** onderscheidt men bloedverwantschap in de rechte lijn en bloedverwantschap in de zijlijn.

A. Er is bloedverwantschap in de rechte lijn tussen twee personen wanneer de jongste afstamt van de oudere, zo bv. tussen het kind en zijn ouders, tussen het kleinkind en zijn grootouders, tussen het achterkleinkind en zijn overgrootouders, enz.

B. Er is bloedverwantschap in de zijlijn, wanneer twee personen van dezelfde personen of zelfs van één-zelfde persoon afstammen, zo bv. tussen broer en zuster, alsook tussen broer en halfzuster, alhoewel deze laatste slechts één gezamenlijke ouder hebben. Er is eveneens bloedverwantschap in de zijlijn wanneer twee personen dezelfde grootouders, overgrootouders of nog oudere voorouders, of minstens één van hen als gemeenschappelijke voorouder hebben.

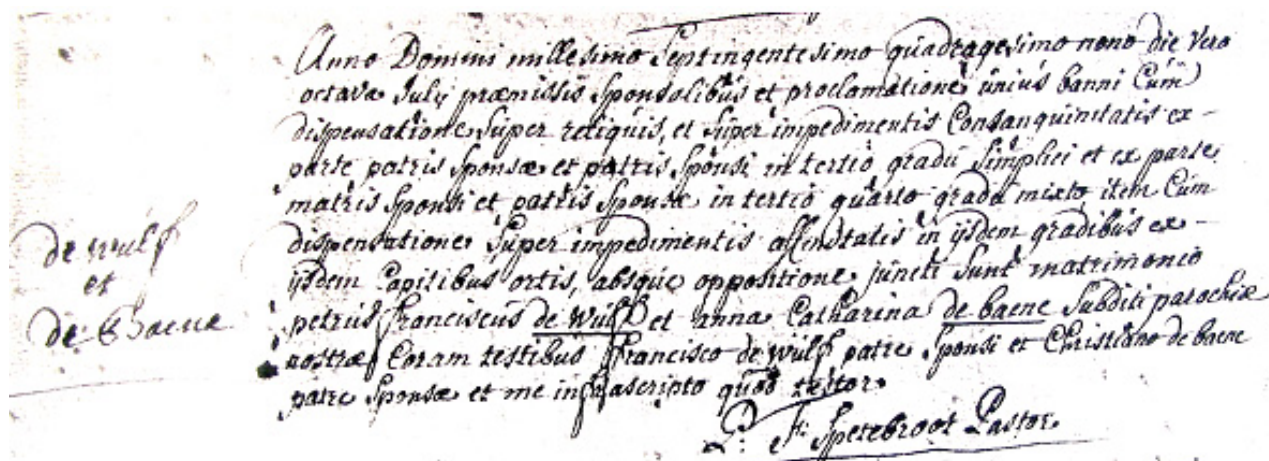
2°. **Aanverwantschap** ontstaat door huwelijk. Zo wordt de echtgenoot door zijn huwelijk aanverwant met al de bloedverwanten van zijn echtgenote. Er is echter geen aanverwantschap met haar aanverwanten.

II. Geestelijk maagschap.

Het geestelijk maagschap ontstond bij het doopsel tussen de dooper en de dopeling, tussen de peter en zijn petekind en tussen de meter en haar metekind. Het geestelijk maagschap vormde - tot het van kracht worden van het nieuw Kerkelijk Wetboek - een huwelijksbeletsel.

BLOEDVERWANTSCHAP

Hieronder de huwelijksakte van Pieter Dewulf en Anna Catharina Debaene in OLV Poperinge op 08/07/1749 (folio 445 boek 7)

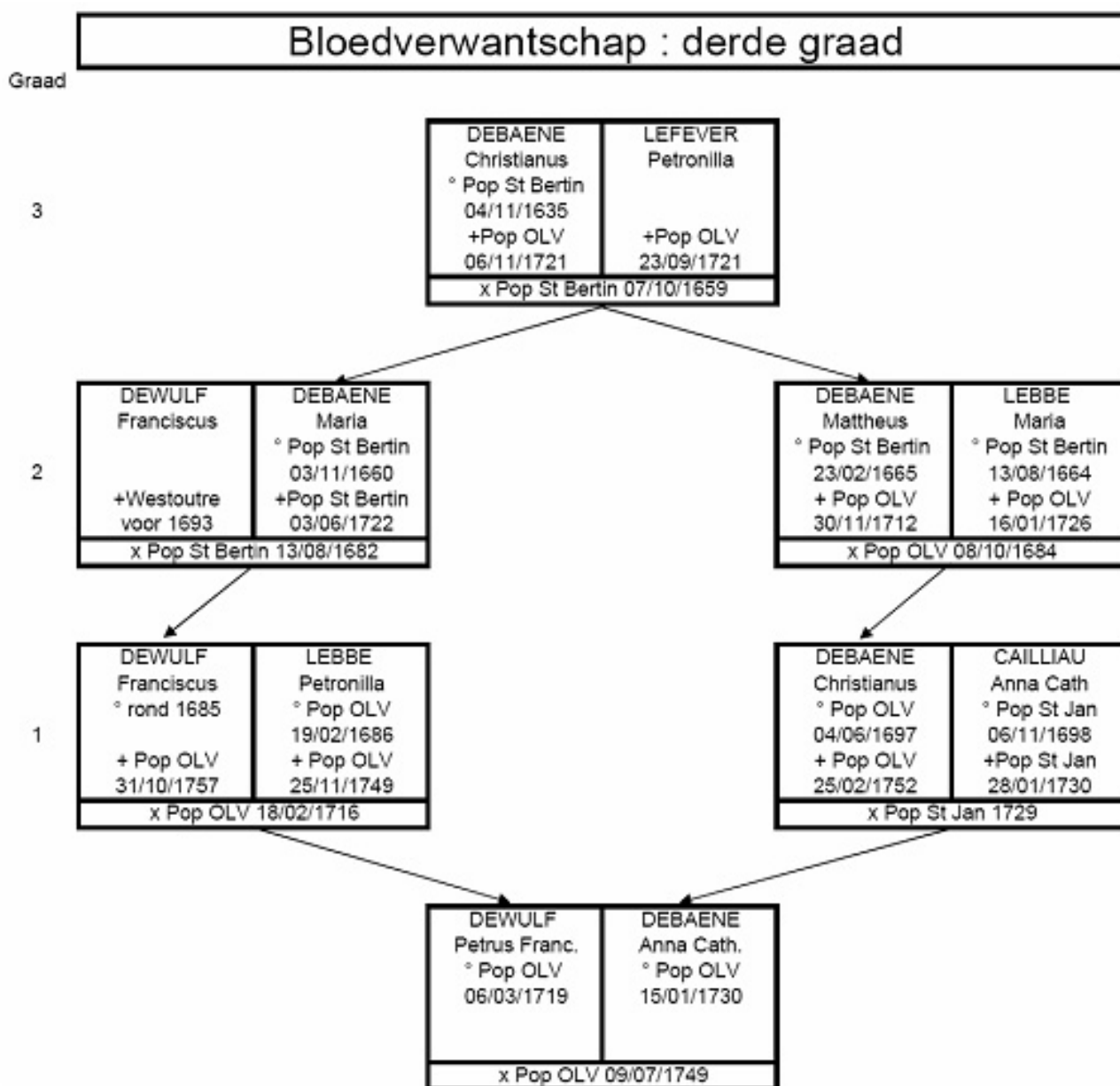
Anno Domini millesimo septingentesimo quadragesimo nono die vero octavo july praemissis sponsalibus et proclamatione unius banni cum dispensatione super reliquis et super impedimentis consanguinitatis ex parte patris sponsae et patris sponsi in tertio gradu simplici et ex parte matris sponsi et patris sponsae in tertio quarto gradu mixto item cum dispensatione super impedimentis affinitatis in iisdem gradibus ex iisdem capitibus ortis absque oppositione juncti sunt matrimonio petrus franciscus de Wulf et Anna Catharina de baene subditi parochiae nostrae coram testibus francisco de wulf patre sponsi et Christiano de baene patre sponsae et me infrascripto quod testor

P.F. Spetebroet Pastor

In het Jaar Onzes Heeren 1749 de 8e juli, na de verloving en de afroeping van één ban, met dispensatie over de andere en over de beletsels die voortkwamen uit de **eenvoudige bloedverwantschap van de kant van de vader van de bruid en de vader van de bruidegom in de derde graad** en de dispensatie van **gemengde bloedverwantschap van de kant van de moeder van de bruidegom en de vader van de bruid in de 3^e en 4^e graad** benevens de dispensatie over de beletsels van de aanverwantschap in dezelfde graden en in hoofde van hetzelfde verwantschap zonder tegenstand zijn verbonden in het huwelijk Petrus Franciscus DE WULF en Anna Catharina DE BAENE onderdanen van onze parochie met de getuigen Franciscus DE WULF de vader van de bruidegom en Christianus DE BAENE de vader van de bruid en ikzelf die getuig

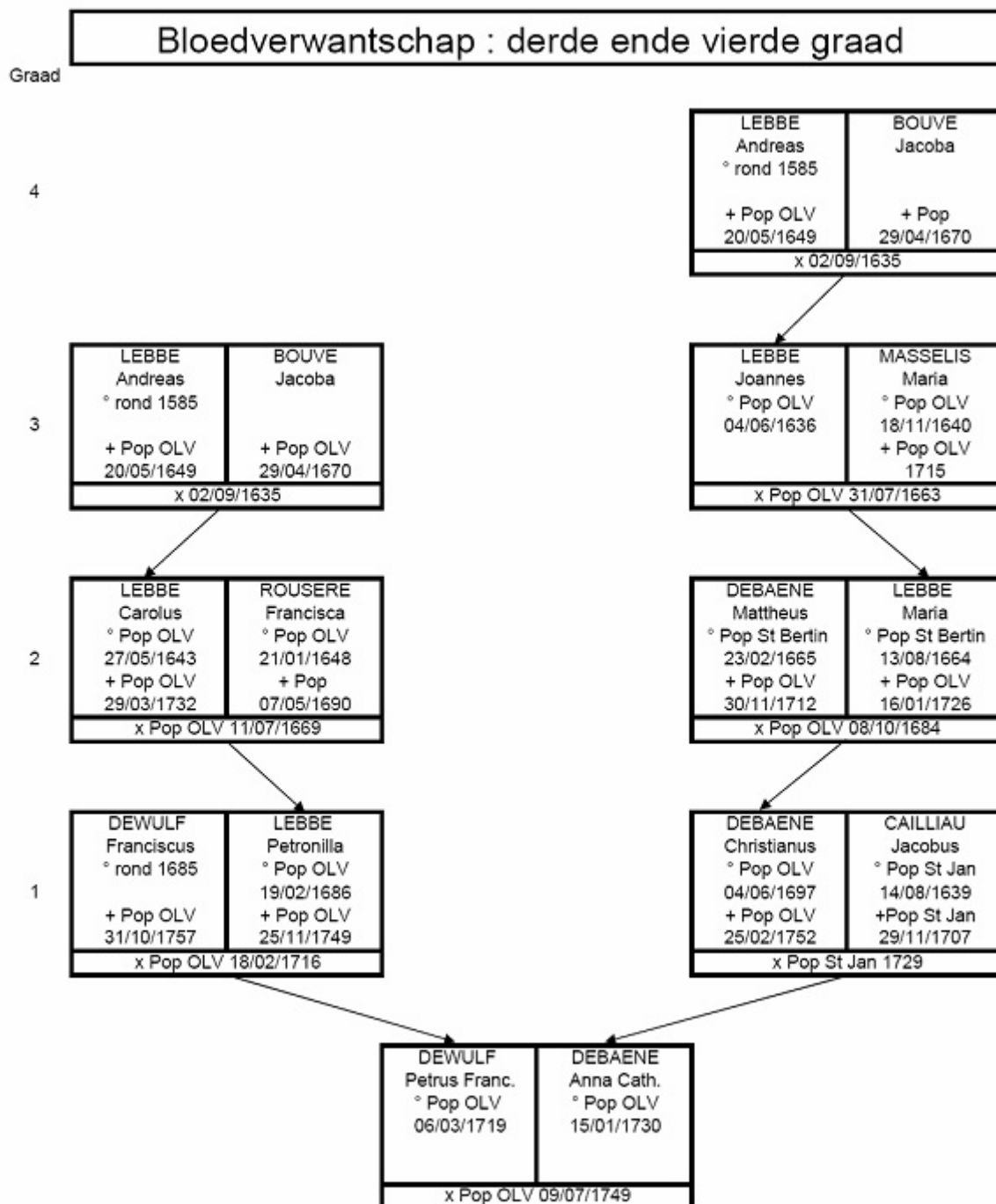
P.F. Spetebroot Pastoor

Hieronder de oplossing voor «**eenvoudige bloedverwantschap van de kant van de vader van de bruid en de vader van de bruidegom in de derde graad**»

Franciscus Dewulf vader van de bruid en Christianus Debaene vader van de bruidegom hebben de zelve grootouders Christianus Debaene en Petronilla Lefever; derde graad bloedverwantschap voor de gehuwden van de kant van hun vaders.

Hieronder de oplossing voor «*gemengde bloedverwantschap van de kant van de moeder van de bruidegom en de vader van de bruid in de 3e en 4e graad*»

Tot nu toe is er geen verklaring voor «*dispensatie over de beletsels van de aanverwantschap in dezelfde graden en uit hoofde van hetzelfde verwantschap*»

AANVERWANTSCHAP

Pieter Andreas Vancayzeele is op 5/01/1796 gestorven in Poperinge; hij was eerst weduwaar van Anna Catharina Lebbe en daarna van Isabella Clara Lebbe; de twee vrouwen Lebbe van Pieter Franciscus hadden maagschap (bloedverwantschap) in de derde graad.

Huwelijksakte van Pieter Andreas Vancayzeele en Isabella Clara Lebbe in OLV Poperinge op 05/07/1768.

Van Caijzele
et
Lobbe

Anno Domini millesimo Septingentesimo Sexagesimo octavo die Vero quinta
mensis July promissis sponsalibus et proclamato una hanc obtemperantem dispensatione
super dubio et super impedimento affinitatis in tertio gradu simpliciter inter
petrum andream Van Cuyzele viduam anna Catharinę Lebbe filium Joannis
Van Cuyzele et marie Catharine Cortier ex hac parochia ex una parte et
isabellam Raram Lebbe filiam matthie Lebbe et Christine quaghebeur
quellam ex hac parochia ex altera parte habito Consensu eorum quorum
nulloque impedimento alio impedimento
interest ego infrascriptus pastor huius parochie eos matrimonio legitime in
domino presentibus testibus frandres de Gruyne vitrico sponse et Carolo
Van Cuyzele fratre sponse qui cum sponse ^{et} delatarunt, se nolentes scribere
quod testor.

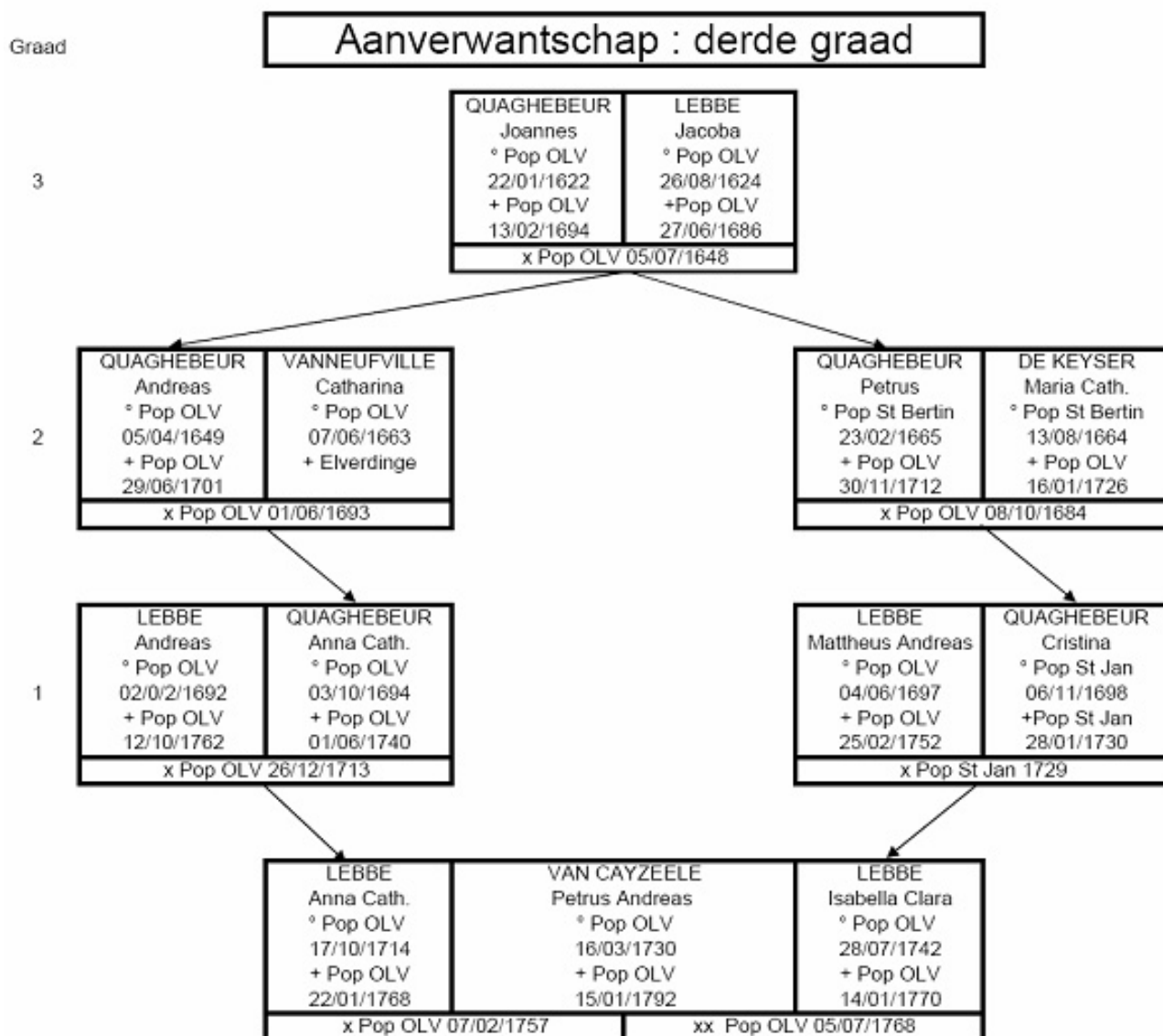
Overlijdensakte van Petrus Andreas Van Cayzeele in OLV Poperinge op 5/01/1796.

Van zijzele

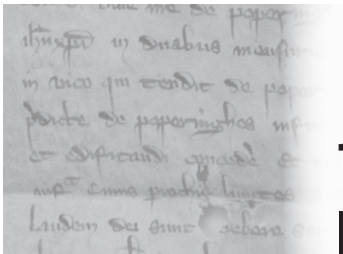
auno Domini millesimo septingentesimo nonagesimo
Secundo die vero quinta mensis Januarii medio Hora vltima
vesperina omnibus Sacramentalis munusculis ab in Domino
petrus andreas vni capite filius iohannis francisci et
marie catharina ortier primo viduus anne catharina Lebbe
secundo viduus isabelle clara Lebbe nunc matrimonio
junctus cum maria francisca milleville statim sexaginta
quatuor sanorum sepultus vero est in cemeterio hujus
civitatis die Septima ejusdem mensis festum sancti Romano
andrea vni de Berghes et augustinus bernardo quod qui necat
L. Lemaire

“Impedimento affinitatis in tertio gradu simplici”: eenvoudige aanverwantschap in de derde graad tussen Pieter Andreas Vancayzeele en Isabella Clara Lebbe

Het bestuderen van die merkwaardige huwelijksakten vult dikwijls de stambomen aan, maar weinige pastoors onderzoeken of tenminste bespeuren de mogelijke maagschap tussen de bruid en de bruidegom.

1764

INVENTARIS IN D'HERGERGHE SINT-OMAERS.

Uit SAP 64: Bestuur Maria-Theresia 1761-1767 - Bruine map 1764

Desegher Paul-Johan

Je moet maar een bundel uit ons "Heilige der Heiligen" opentrekken, en de historische film over Poperinge gaat automatisch aan het rollen. Ik was op zoek naar gegevens ivm de straatschouwing van 1764¹, toen ik op deze boedelbeschrijving stootte. Heren, zet uw steek (en wellicht ook uw beste pruik) op, dames sla uw mooiste sjaal om, we gaan een kijkje nemen over de schouders van de heren die alle voorwerpen noteren.

Actum Den 27^e Xbre 1764 ten huysse Ende herberghe ghenaeemt S^t omars², binnen dese Stadt bewoont door de wed^e van jan bap^{te} Ligneel

Wettelicken inventaris van alle de meubilaire effecten ten selven huijse ende herberghe bevonden ghemaect door ons d'heeren ende meestere Louis bonaventure proventier Burghmeestere vande Commune ende jan bap^{te} Berten schepen ter adjonctie van d'heer ende meestere pieter Louis vande Broucke Raedtgrefier deser stede ende jurisdictie voorseijt in consequentie van den wettelicken abandon³ danof hedent ghedaen door de voormelde Weduwe nogh sittende in commeren ende baeten⁴ ten Sterfhuijse van den voorseijde haeren man ghemaect in proffytte van haere ghemeene Crediteuren.

Alvooren⁵ in Den Wijnckel

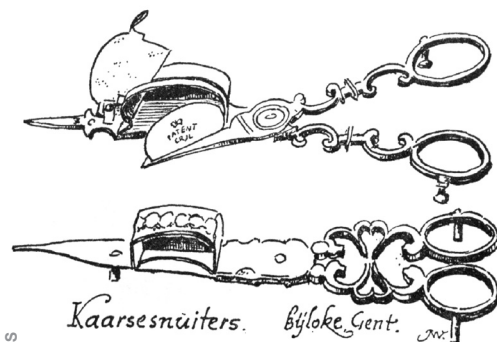
Vier Stuckxkens fransche Callemande⁶, vier Couppons ghelycke Callemande, neghen Couppons Enghelsche callemande, vijf Couppons gheblomde Callemande, vyf Couppons greijn⁷ onder⁸ ghestripte⁹ en effen, vier Couppons Enckele Viré¹⁰, Een Couppon Cammelotte¹¹ en Soij¹², twee Couppons dauphine¹³ en een Coup-pon Swarte marotte¹⁴, een Couppon witte tripette¹⁵, elf Coupons ghestripte Engels greijn, vier Schabbekens¹⁶ Callemande ende een packxken riecoorden¹⁷, alle welcke Stoffen door ons ghedaen ende ghesloten in eenen Coffe met nogh vier Steirten ghe-Ekelt¹⁸ vlasch, ghesloten ende ghecachetteert¹⁹ is gheweest wanof wij den sleutel medeghenomen hebben om daer naer te bewegen in handen²⁰ van den Curateur.

In Den Keucken

neghentien thinnen platteelen en port assietten, thien thinnen tallioren²¹, thinnen Comme, thinnen waterpot, twee thinnen thet-reckers, twee thinnen lemenaede lepels, twee thinnen baxkens en

- 1 Gevonden in het Rijksarchief te Gent. De transcriptie moet normaal in de loop van 2008 als "Croonestuck" verschijnen
- 2 Was gelegen op de hoek van het Peperstraatje en de Oude Markt, die later omgedoopt zou worden tot Burgemeester Bertenplein. (Over die milde weldoener van de burgerlijke godshuizen en ons huidige OCMW verscheen bij ons zopas een boeiende studie met veel genealogisch materiaal van de hand van Gerard Kestier.) Het vroegere café "A St.-Omer" werd tijdens W.O. I totaal verwoest. Hoe het er te voren uit zag, kan je – gedeeltelijk – zien op twee foto's in "De oorlog achter het front" van Depoorter-Cossey-Tilly en uitgegeven door Aan De Schreve, op pp 102-103. Was dat de "versie" die in 1764 bestond?
- 3 Abandon: afstand doen: action de rompre le lien qui attachait une personne à une chose ou à une personne. Droit: (le lien antérieur avec l'objet était un lien de propriété): action de renoncer à la possession d'un bien (TLF)
- 4 De situatie van de erfenis voor de notariële akte
- 5 eerst en vooral
- 6 ???
- 7 ???
- 8 waaronder
- 9 gestreepte
- 10 ???
- 11 camelo(o)t: cammelot, van o.Fr. camelot. Eene stof van kemelshaar gemaakt. Soms is zij ook met zijde doorwerkt, en komt zij in vereeniging voor met kostbare stoffen, halfzijde. (Verwijs en Verdam). (dus: hier helemaal geen synoniem voor "bucht"!)
- 12 Waarschijnlijk wordt hier bedoeld: zijde (Fr: soie).
- 13 dauphine: riche étoffe de soie, généralement à semis de fleurs, qu'on fabriquait à Lyon (TLF).
- 14 ???
- 15 ???
- 16 Schabbe: soort kiel of bovenkleed uit lijnwaad, katoen, laken of fluweel (De Bo).
- 17 rijkoorde: Westvlaamse uitspraak voor rijgkoorde (De Bo) een snoer waarmee men iets toerijgt, toesnoert (denk aan die scene met

drie ghelycke halvekens, vijf thinnen soutvaeten en twee ghelycke mostaert potten, thinnen souppe ende ragoulepel²², twyntigh ghelycke eetlepels, ses mostaert lepels, een en dertigh Staelen forchetten, veerthien tafelmessen, derthien Coperen Candelaeren, vier houtten Candelaeren met Coperen plaetten, Coperen profytter²³, metaelen mortier met ghelycken stamper, Coperen ende blecken lampe, Coperen porte mouchette²⁴ met twee Coperen

ende een ijseren keirsensnuijter, drie ghedeckte Steenen pul-len²⁵, Coperen tourte²⁶ panne, twee galley-schen ende een Steenen ghedeckte stoopcannen²⁷, vier en twijntigh galleyschen ghedeckte Cannen, Vijf en twyntigh ghelycke Steenen Cannen, Ende nogh twalf ghelycke Cannen die berusten ten huysse van franchois van Steenkiste, vier galleyschen en vyf Steenen ghedeckte pijnten²⁸, een glaesen laterne, galleyschen Comme²⁹, eenen Spieghel, Een en glaseback met ses endertigh bierglaesen, veerthien wynglaesen, Een mandeken met veerthien hooghe Wynglaesen, Een handvat, tafel met Schraeghe, twee ijseren haemers, Een en lys³⁰, twee glaesen bottellien en een pynte, een blecken traghter³¹, drie yseren Roosters, yseren blaespijpe, Spuppetanghe³², vleeschvorcke, Coperen Schuimspaen, blaesebalck, twee hangh ijsers, Capmes, Cleermaeckers Schaere, brander, Coperen the-moire³³, seven hoofijsers³⁴, eenen thoogh, eene dresse³⁵, cleen Casken, Een Schilderie, thien pampieren Caderkens, vier plaesteren posteuren³⁶, Een buffé, (later bijgeschreven:) twee vierzetels

In de Selve buffé³⁷

vijf galleyschen platteelen en thien ghelijcke tallioren, twee glaesen Carraffen in galleyschen backxkens, Steenen treckpot met ghelycke melckcanne, derthien porceleynen tassen en thien ghelycke platteelkens, galleyschen Suycker platteel, galleyschen Spoelcomme, christallynnen Soutvat, Suyckertanghe, blecken the busken, savonnette³⁸ dose, Een ghedorreert³⁹ glaesen Soutvat met Eenighe ander Cleene minutyten⁴⁰

in De Spende⁴¹

drie galleyschen platteelen, vijftien ghelijcke tallioren, elf ydel⁴² bottellien onder goede en sleghte, met nogh eenighe voordere complusynghen⁴³ waer in begrepen sijn twee galleyschen Schotelkens.

nogh in den keucken

twee nombre⁴⁴ berden⁴⁵, Een hollandschen Caembustelaer⁴⁶, twee Spinnewielen met de rockestaens⁴⁷, een Cattoenen Rabbat⁴⁸

het korset uit "Gejaagd door de Wind").

18 VANDAELE:

- hekelen: 1 (vlas of hennep) door de hekel halen

- hekel: 1 bord of plankje bezet met een groot aantal rechtop staande tanden, waarover men vlas of hennep trekt om de bast te splijten, scheven en korte vezels te verwijderen en de lange vezels recht te trekken het vlas over de hekel halen iemand over de hekel halen: een persoon op een scherpe, onbarmhartige wijze beoordelen

19 cachet: lakstempel; dus: gecachetteert = verzegeld.

20 bewegen in handen van: overhandigen aan, in de handen geven van.

21 taeljoor: schotel, vooral dienende tot het snijden van vleesch, assiette; bij uitbreiding, evenals het laatstgenoemde woord, in de bet. tafelbord (V&V)

22 ragout: hutsepot

23 ???

24 mouchette: petit ustensile qui sert à moucher les chandelles (TLF) dus: kaarsensnuijter of domper

bijgevolg: porte-mouchette = kaarsensnuijter in een daartoe bestemd bakje (Volks-huisraad.. DI 2, p.757)

25 pulle: een vaatwerk, pul, kruik, vaas, kan (V&V)

26 tourte: taart die gegarneerd is met fruit, groente of vleespastei en die bedekt is met een deeglaag (V&V)

27 stoop: Naam van een vaatwerk voor natte waren, kruik, kan, flaon; ook drinkschaal, grote drinkbeker.

Ook naam van een bepaalde vochtmaat, houdende 2 mengen (V&V)

28 pijnt: pinte: Pint, eene inhoudsmaat voor natte waren, een vochtmaat.

"Elke wijntapper sal hebben eene quarte, eene mengelle ende eene pynte" (V&V)

29 comme: kom, diepe schotel

30 lys: lise, lijs: bank, zitbank, ook een zodanige die van onderen van kastjes voorzien is. Zo heeft de bank het voorkomen van een tot zitten ingerichte kist of koffer (V&V)

31 trechter

32 ???

33 moire: moor: (zwartgeblakerde) waterketel

34 hoofijser: hoefijzer

35 dresse: dressoir ?

36 posteure: beeldje in bisquit ?

37 buffé: buffetkast

38 savonnette: stukje toiletzeep

39 doré: verguld, met een gouden randje

40 ???

41 spende: voorraadkamer, spijs- of provisiekamer, ook etens- of provisiekast (V&V)

42 ydel: ledig

43 ???

44 nombre: number: cijfer, getal: onbepaald aantal?

voor den heirt⁴⁹ ende een ander van doornijcksche tapijtserie, acht ghebreijde stoelen, Een blecken couverte

in de voorseijde dresse

Een coperen toubackdose, seventwintigh servietten onder goede en sleghte, achthien dwaelen onder groote en Cleene

in Den kelder

acht bouttellien vol witte wijn, vier goutieren⁵⁰, blecken trachter, drie volle tonnen bier gheteekent met het marck⁵¹ van d'heer pieter Cadocq

op De Vaulte⁵²

Een ledicant met groen saeijen⁵³ behangh, Cattoenen Courtepointe⁵⁴ met groene Sargie⁵⁵, drie pluijmmen oorkussens, matrassen ende Stroysack, vier tafels, vier en dertigh Stoelen, twee tanghen, iseren brander, een rabbat voor den heirt, twee schilderien, acht Caderkens

op een Caemerken boven naest den Suyden⁵⁶

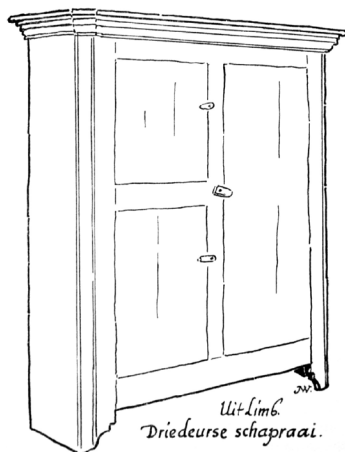
Een Casse waerin bevonden syn twalf schoone Slaeplaeckens, acht fluwijnen⁵⁷, Een galeyschen gheborsten⁵⁸ lemenaede comp⁵⁹, Een medecine bouck, crucifix, Een ledicant met groen saeyen behangh, twee sargien, twee slaepplaeckens, twee oorkussens met fluwynnen, pluymen hoofteynde met ghelyck bedde ende een Caffen bedde, rabbat voor den heirt, drie cleene galleyschen tallioorkens, een glas, drie theeplateelkens ende een pottien, vier Caderkens, Cyffer Schaillie⁶⁰, sotele ende vier stoelen, Een Spiegelken, ghewytwaeterpottien

op het Camerken noort daeraen

Een ledicant met Saeijen behangh, Caffen bedde, twee Slaeplaeckens ende Een groene sargie, Een tombeau⁶¹ met Cattoenen behangh, pluymen ende Caffen bedde, twee laeckens, een groene ende een witte sargie, een oir cussen met fluwynne, rabbat voor den heirt, vyf galleyschen tallioeren, twee galleyschen onghedeckte Cannen, een melckcanneken, eenighe plaesteren posteurkens, een brander, een tafel, neghen stoelen, neghen ghebreyde stoelen (geschrap), een tafel Cleedt, een cleyn Casken aenden meur

op den Vaulte Solder

drie tafels met Schraeghen, grooten en cleenen coffer, trogh met twee meelstanden⁶² ende een Spynt⁶³ meel, sleghte schaeprae⁶⁴, vier Cleermenden, pander⁶⁵ met houtten spellen⁶⁶, botermynne⁶⁷, Sniemes⁶⁸, twee troghschrepers⁶⁹, garde a manger⁷⁰, Een Claver-cijne⁷¹, een fusique⁷², bustelaer, zyden Sift⁷³, Een Caffen bedde met ghelyck hooft Eynde en Stroysack, een pluymen hoofteynde,

- 45 bert: 1° bet.: plank 7° bet.: speelbord, voornamelijk voor het schaakspel (V&V)
- 46 bustelaar: veegborstel
- 47 rockstaen: staander voor spinrokken? spinrok(ken): het werktuig waarom men vlas windt dat men spinnen wil (V&V)
- 48 rabbat: rabat: geplooidde strook langs de bovenkant van een schoorsteenmantel (V&V)
- 49 heirt: haard
- 50 ???
- 54 marcq: merkteken, kenteken
- 52 vau(l)te: kamertje tussen het gelijkvloers en de eerste verdieping, gebouwd op het gewelf van een ondiepe kelder
- 53 saai: benaming van eene soort van licht gekerde wollen stof (V&V)
- 54 courtepointe: gestikte deken, gewatteerde deken (V&V)
- 55 sarg(i)e: een deken of dekkleed (V&V)
- 56 aan de zuidzijde
- 57 fluwine, fluwijne: sloop van een oorkussen (V&V)
- 58 gebarsten
- 59 kom
- 60 schalie, schaelge: o.fr. escaille Lei, vooral als dakbedekking (V&V). Hier meer dan waarschijnlijk een lei om de score in het (kaart)spel bij te houden. Of... om te noteren wie meer dorst dan geld had: je bleef "in het krijt" staan tot je je schulden voldaan had, pas dan ging "de spons erover"
- 61 ???
- 62 stande :een staande vat uit duigen verveerdigd, van onbepaalde grootte, doch altijd hooger dan wijd, in tegenstelling met de kuip, den eemer en de tubbe die zoo wijd zijn als hoog, of leeger dan wijd (..) Eene stande op den zolder om er meel in te bewaren (..) vleesch stande, asschen stande (De Bo)
- 63 spint: Eene graanmaat van twee achten-deelen. (De Bo) Eene korenmaat, in het bijzonder van haver (..) De inhoud is ¼ van een schepel of 2 achtendeelen (V&V). Achtendeel: Graanmaat, het achtste deel van eenen zak (dat is dan omtrent 1 ½ hectoliter). Er zijn 8 achtendeelen in eenen zak, en 10 in eene mudde. (De Bo)
- 64 schap(e)rade, schapra, schapraai: rek of kast voor vaatwerk, pottenkast. Ook etens-kast, provisiekast, spijskast, spinde (V&V)
- 65 pa(a)nder: Eene ronde of ovale mande met een hengel, en vooral
- 1° uit ruwe wissel gevlochten, hetzij met bolronden bodem (zie kansel), hetzij met platten bodem
- 2° uit gepelde wissel gevlochten met platten bodem, en met of zonder deksel
- In zulke paanders droeg men bv. eieren naar de markt
- 66 spellen: spelden (V&V) wasspelden?
- 67 ???
- 68 sniemes: snijmes

blauwe ende witte Sargie, de Coutse⁷⁴ met twee gordynneken, twalf abeelen berdens ende eenighe minuteijten, Een pander met laurieblaederen

Op den Solder

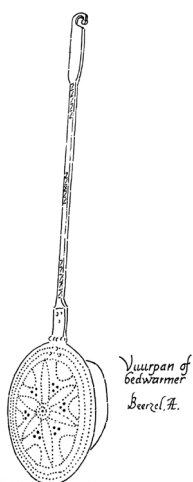
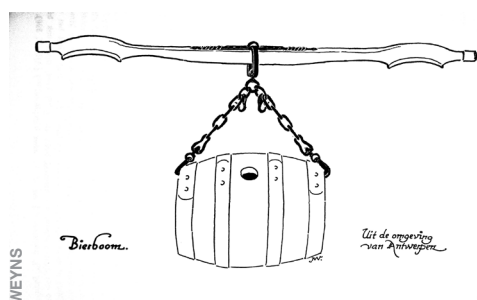
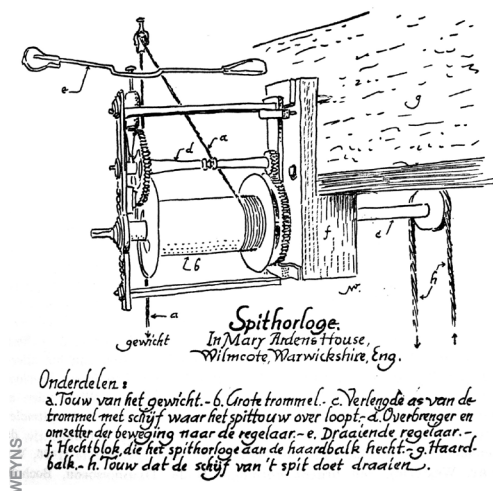
Een hondert ydel bottellien, een Coffre met stoppe⁷⁵, buffettaefel, Een beirie⁷⁶, Een leghecoffer⁷⁷, Vieryser, rondon tafel, een gordynneroede, Een navigeer⁷⁸, Coperen vierpanne⁷⁹, een persse⁸⁰, twalf abeelen berdens, Coperen traghter, twee Steenen ijdel boterpotten, een hollandsch spinnewiel, een mijnne met Zeesant⁸¹, Een voghel hutte, vyf en dertigh bottellien met verjuys⁸² ende voorder Compluijsynghe

in het achterkeuckxken

groote ende cleene marmytte met de hullen⁸³, twee groote en drie cleene Casserollekens⁸⁴, twee Coperen panneken, schuymspaen, begietlepel, yseren pot, al het aerdewerck, Coolstande, Een slaght-zetel, yseren bradtpanne

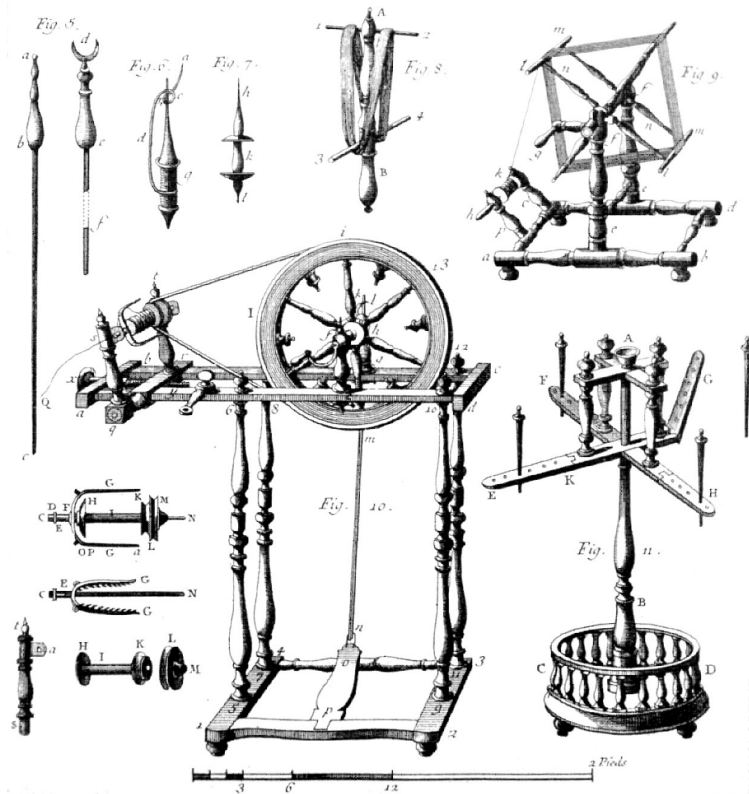
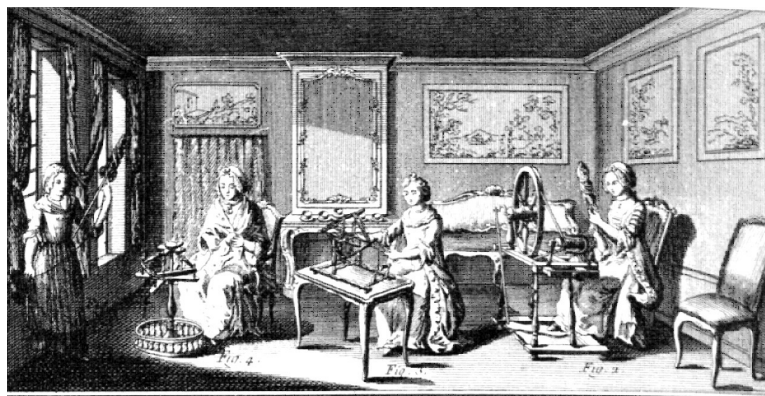
in Een Stalleken

Een staende Spertologie⁸⁵, twee speten⁸⁶, bierboom⁸⁷, twee Cuyppen, twee Standen met asschen⁸⁸

WEYNS

- 69 troghschreper: schraper om een trog uit te kuisen
- 70 garde-à-manger: daer men potten, pannen, schotelen, etc. in sluyt (V&V); kastje in een koele ruimte, waarin men de kiekjes van het middageten bewaarde voor 's avonds of 's anderendaags
- 71 waarschijnlijk klavecimbel
- 72 fusil: geweer
- 73 sift: zift, zeef
- 74 coutse: van fr. couche: legerstede. Eene coetse is niet hetzelfde als ledecant of bedde (..) ook met gordijnen (..) kleiner of eenvoudiger (..) Waarschijnlijk is het eene rustbank, die in geval van nood ook als bed kon worden ingericht (V&V)
- 75 ???
- 76 berrie: draagbaar vb. bierberrie om biervaten te vervoeren (V&V)
- 77 achtergelaten door een soldaat of officier die hier ooit ingekwartierd was?
- 78 (n)avegeer: geer, spiets, puntig werktuig om naven te boren (V&V)

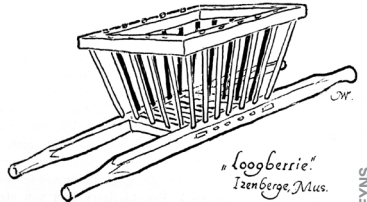

ENCYCLOPÉDIE

in het Coeystal
twee Cuyppen, twee standen, twee draeghstocken, eenighe fagooten, Een partye terwen bauwelynghen⁸⁹

in de Scheure⁹⁰
Een hommelsack met Caf, een achtendeel, twee voms⁹¹, eenighe ghedosschen⁹² boonbondels, haene matte⁹³

op den Cour
Loghebeirie⁹⁴, meschbeirie⁹⁵,
pupegaele⁹⁶, Een leere⁹⁷

in de bolbaene⁹⁸
Een partie terwen bauwelynghen, Eenighe ditpersen, boonschoven, Eenighe eecken fagooten, het groot ende cleen brandthout, soo ijepen als Eecken, de bollen⁹⁹, een grooten tafel

in Den ganck
Een vleeschcroone¹⁰⁰ van ijsen

nogh in het Camerken ter Straete
by den Wynckel
twee vuyle slaepplaeckens, thien servietten,
twee tafeldwaelkens ende drie fluwijnen,
een rieten Corne¹⁰¹ met Silveren appel

Voorts hebben wy de voornoemde weduwe gheinterpelleert teneynde van aen ons over te leveren haere handt ende notitie boucken, Ende te declareren de gheltspecien die sy soude Connen by hebben, toedies aen wie ende wanneer sy haere hommelt vergoght hadde. Waer op sy heeft gheantwoort dat sy geen ghelt en was hebbende, dat sy haere hommelt ledent de ses a seven weken¹⁰² vercocht hadde aen vrende personen die de selve ghehaelt hadden in sacken ende Contant betaelt ende ten voorderen heeft sy ons ter handt ghestelt Eenen notitie bouck ghedeckt met blauw pampier met nogh twee cleene andere daer in, de welcke wy medeghenomen hebben om te beweghen in handen vanden aen te stellen Curateur, hebbende de voornoemde Weduwe ghedeclareert geene andere effecten te hebben als de gonne¹⁰³ dan t'haeren huijse berustende ter reserve¹⁰⁴ van eenighe Schabekens Callemante ende andere stoffen die syn ten huijse van d'heer Cadock

Aldus desen inventaris ghemaect date presentie ende adjonctie alsvooren mitsgaeders ter interventie van d'heer pieter Cadock Ende Sieurs jan baptiste de cherf ende jacobus bonte crediteuren ten desen boedel
toorconden als Raedtgrefier

P:L:vandeBroucke

- 79 vierpanne: bedverwarmer, voorouder van de warmwaterkruik: hier stopte men gloeiende houtskool in
- 80 perse: o.fr. perche: staak, stang,, roede, ook: paal (V&V). In 1764 klom de hoppeplant langs "persen", nog niet langs draad
- 81 zeezand: waarschijnlijk om tekeningen mee te maken op de aarden vloer in het café
- 82 verjuys: sap van onrijpe druiven, als saus gebruikt.
"Machtelt de mostaertmakerigghe houd goeden mostaert ende goeden wijnasijn, goet verjus, goede galentine ende goet looc"(V&V)
- 83 hul: deksel
- 84 casserole: steelpaen
- 85 spertologie: spit-horloge: het mechanisme om vlees te braden aan het spit
- 86 spete: spit, braad(spit) (V&V)
- 87 om tussen twee dragers een bierton te versjouwen
- 88 asschen: as uit de haardvuren werd bewaard om putten in de straten en wegen, die niet geplaveid waren, op te vullen
- 89 bouwen: verbouwen, kweken; gaat het hier om een hoeveelheid tarwe om uit te zaaien?
- 90 schuur
- 91 ???
- 92 gedorsen
- 93 haene matte: een volksetymologische vervorming voor hangmat? (cfr: switch road >> Zwitsersche route)
- 94 loghe : ???
- 95 mesch: mest
- 96 (enkel voor niet-Poperingenaren:) kruiwagen, ook: kor(r/t)ewagen
- 97 ladder
- 98 Boltra, een (open of - zoals hier- overdekte) langwerpige aarden trog, waarin gebold wordt. De ploeg wiens bol het dichtst bij de pluim ligt, aan het eind van de partij, wint die. Dit volksspel wordt nog beoefend, o. a. in een café aan het andere uiteinde van de Peperstraat: "De Wijngaard"
- 99 De bollen die bij het bolspel (de "bolling") in de boltra gebruikt we/orden. Ze zien er uit als kleine kaasbollen en hebben een diameter van 17 cm en zijn 9 cm dik
- 100 een ysere croone om vleesch aen te hanghen (Volkshuisraad in Vlaanderen, DI 2, p. 674)
- 101 ???
- 102 LEDENT de 6 a 7 weken: 6-7 weken geleDEN
- 103 de gonne: diegene
- 104 ter reserve van: uitgezonderd

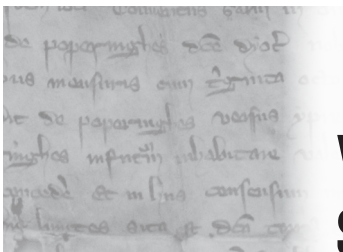
Enkele bedenkingen, en heel wat vragen:

- Je kon er thee drinken, maar was er ook koffie te krijgen?
- Die limonade, was dat een soort punch, die men uit een bowl schepte?
- Dit was een herberg annex winkel, wat me spontaan deed denken aan het gezegde “In den Krommen Krinkel, herberg en winkel”. Daar pakte mijn schoonmoeder zaliger mee uit als je een kromme lijn getekend of scheef gestikt had. Spreuken en gezegden, vol humor en zo kleurrijk, ze horen ook tot ons erfgoed, maar ze deemsteren geleidelijk weg.
- Als je in “St.-Omaers” naar de koer “moest”, waande je je op een boerderij, zoals bij “Ranche” in “’t Hof van Commerce” langs de Elverdingseweg, waar ik met mijn vader kwam die er bier leverde in de 50-60er jaren van de vorige eeuw. Maar St.-Omer ligt in stad, niet “te lande”. Even wennen. Zo waren er langs de Overdam (de Boeschepestraat van nu) meerdere hoppevelden.
- De naam Cadocq komt enkele keren expliciet in beeld. Mogen we aannemen dat “St.-Omaers” een “verplicht” café was van deze brouwer, dus met verplichting van enkel zijn bier te tappen? Het antwoord is vast positief, rekening houdende met volgende bedenking:
- In de opsomming komt enkel aan bod wat met de “business” te maken heeft: de stoffenwinkel (resterende koopwaar), de herberg (gebruiksvoorwerpen ivm eten bereiden, drank en logies verschaffen) en de kleine boerderij. Het gaat dus om een vereffening. Er is geen spoor van privaatbezit, zoals kledij; in andere boedelbeschrijvingen wordt het kleinste zakdoekje genoteerd...

En nog meer open vragen, in de voetnoten. Wie helpt? Stuur een mailtje!

Geraadpleegde literatuur:

- Trésor de la langue française. Dictionnaire de la langue du XIXe et du XXe siècle. Centre national de la recherche scientifique. Gallimard, 1985 (= TLF)
- Middelnederlandsch woordenboek van wijlen Dr. E. Verwys en Dr. J. Verdam 's-Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1885 (= V&V)
- De Bo, Westvlaams Idioticon
- Weyns, Dr. Jozef, Volkshuisraad in Vlaanderen, Beerzel, 1974
- De Encyclopédie van Diderot en D'Alembert (1762-1777), Alle platen, Het Spectrum Utrecht/Antwerpen

VERKOPINGEN IN HET ZWYNLANT. SAP 864A.

(Deel 2)

Vervolg van SAP-pig IV, nr 2, september 2007

Samyn Martin.

Nr: 1734/1

Datum: 02-07-1734

Verkoper: Honoratus VAN RENIJNGHE fi Nicolais.

Koper: Joannes EEUWAERT fi Hieronimus.

Omschrijving: twee lijnen elstlant.

Situering: O. ende Z.: de kinderen Jacobus Albertus PLATEVOET

W.: **de Doornstraete**

N.: sterfhuys Jacoba LANSZWEERT.

Opmerking: den vercooper competerende bij successie van sijnen vaeder.

Parochie: Crombeke

Nr: 1734/2

Datum: 23-08-1734

Verkoper: Benedictus CARPENTIER gheauthoriseert van offitie weghe over Grimbaldus VAN RENIJNGHE soo over hem selven als over zijn twee minderjarige kinderen.

Koper: Isabelle Margariete VAN WEL tot Ippe.

Omschrijving: de gherechte helft van thien ghemeten twee lijnen vijftigh roeden elstandt gemeene met Jean Philippe Benois PETYT.

Situering: Z.: op de straete ende op t'elst Lodewijck VANDE GOESTEENE

W.: de kinderen QUAEGHEBEUR

N.: Jacques Francois IMMELOOT

O.: sterfhuys Jan PETYT.

Opmerking: lest ontbloot ten jaere 1728 door Jacques PERMEKE

Nr: 1734/3

Datum: 01-03-1734

Verkoper: Jacobus LEBBE, Andries LEBBE jonghman ende als vooght materneel ende Pieter DE CREUS fi Jan als vooght paterneel over Lodewijck ende Christiaen LEBBE, beyde minderjarige, Pieter MASSELIS ende Marie Anne LEBBE syne huysvrouwe, Pieter Francois SAVATTE ende Jacquemijnken Therese LEBBE syne huysvrouwe,

Koper: Louis PILLAERT filius Lodewijck,

Omschrijving: een ghemet een lijne drieentwintigh en half roeden, maeckende het gerechte twaelfste vande behuysde hofstede gelegen ten meerderen deele onder westswijnlande, ende t'surplus onder t'graefschap van Watou, jeghenwoordigh in pachte gehouden door Mattheus BOCKET d'oude, ghemene met den cooper ende de kinderen Jan QUAGHEBEUR

Omschrijving 1: neghen ghemeten onder hofstede ende garslant, afghehaeght van anderen

Situering 1: O.: **t'eeckelst vande cappelle van St. jans inde biesen**, t'saeylant van desen cooper commende bij coope jehens Honoratus VAN RENYNGHE, t'hofstedeken van Andries LEBBE causa uxoris ende kijnderen van Jan Quaghebeur
Z.: Jaecques Benedictus BULTEEL
W.: de naervolghende partie ende **de duvinnedreve**
N.: de vloghe weduwe Jacobus DEMEY

Omschrijving 2: een vervallen hofstedeken wesende alsnu saeylant ghenaemt **het soexstedeken** groot vier ghemeten prater een half vierendeel

Situering 2: O.: de voorschreven hofstede
Z.: de selve hofstede
W.: Jan Philippe Benois PETYT

Omschrijving 3: drie ghemeten zaeylant

Situering 3: O., N. ende W.: den voornomden PETYT
Z.: onse voorschreven hofstede

Omschrijving 4: eenghemet twijntigh roeden saeylant ghelegghen onder t'graefschap van Watou

Situering 4: O.: COPPIETER causa uxoris
Z.: de landen van desen cooper
W.: Jacques Francois IMMELOOT causa uxoris mitsgaders Jan ende Jacobus LEBBE
N.: Jacobus DE LANGHE

Opmerking: Alle de genaemde LEBBE kijnderen van Lucas

Nr: 1735/1

Datum: 2-12-1735

Verkoper: Pieter Joseph BUTSERAEN fi Jan landtsman woonende op de prochie van Westvleteren

Koper: Theodorus HAUW cappelaen tot het selve Westvleteren ende Marie Pietronelle HAUW syne suster

Omschrijving 1: seven lijnen boschlandt ghenaemt **den cleenen breebalgh**

Situering 1: O.: Pieter ende Lambrecht VAN DE WATER
Z.: **de Torrestraete**
W.: mijn heere COENE
N.: de weese van Felicianus CARDINAEEL

Opmerking: door den vercooper vercreghen bij coope jehens Jan Baptiste VAN DEN ABEELE ende Marie Therese VAN THUYNE

Omschrijving 2: twee derde deelen van vier ghemeten vierentwintigh roeden boschlandt genaemt **den grooten breebalgh** gemene tot het resterende deel met de weese van Cornelis VERBEKE

Situering 2: O.: de voornomden heere COENE pastor tot Noordschote
Z.: **de Torrestraete**
N.: de prisbiterie van Westvleteren

Opmerking 2: d'helft van dese partie gheacquireert bij laeghe ghedaen jegens Jacobus VERBEKE ende d'ander helft uyt crachte van procuratie aen hem verleend door broeder Emanuel VERBEKE brigitijn ongheprofest in het convent van Sint Six.

Nr: 1735/2

Datum: 19-12-1735

Verkoper: Marie Anne MAES lest weduwe van Jan RYTMAN ende te vooren van Jan PETYT

Koper: Isabelle Margriete VAN WEL fia. Jan jonghe dochter

Omschrijving: t'vierde deel van thien ghemeten twee lijnen vijftigh roeden boschlandt ghemeene tot twee vierden met de coopereghe ende tot het resterende vierde Jan Philippe Benois PETYT

Situering: O.: Ignatius PROVENTIER ende de kinderen Salmon DE LA BARRE

Z.: **de slapaersdreve**

W.: Jan Baptiste CANEELE ende de erfgenaemen van Jaecques Benedictus BULTEEL

N.: Andries LEBBE getrouwt mat *vidua* Jan Quagebeur

Opmerking: de vercoopereghe competerende bij middel vande transactie ghemaect met de kinderen van Alexander Louis Salmon DE LA BARRE

Nr: 1735/3

Datum: 28-12-1735

Verkoper: Joannes WATERLEET machtigh over Joseph Louis MARTEEL raet greffier vande vierschaere der stede ende casselrie van Veurne ende Marie Josephijne DE SALMON fia. Alexander Louis overleden heere van Labare, sijne huysvrauwe

Koper: Jan DEROODE fi Pieter

Omschrijving: ander half ghemet boschlandt

Situering: O.: 't bosch vande kinderen VOLCQUE

Z.: t'bosch Pieter DE MEEZEMAECKER ende de kinderen Michiel VAN DE ZANDE

W.: t'gars Louis PENNEMAN causa uxoris

N.: de kerke ofte disch van Izenberghe

Parochie: Proven

Nr: 1735/4

Datum: 27-06-1735

Verkoper: Marie VIAENE weduwe van Pieter DE SCHRIJVERE

Koper: Jacques Gregorius VAN DE GOESTEENE

Omschrijving: drie vierendeelen derthien roeden vloghe

Situering: O.: de vloghe vanden cooper

Z.: **de Cortewilledreve**

W.: Andries LEBBE

N.: Augustijn REYPHINS

Opmerking: d'eerste comparante gheassisteert gheweest van Jacobus DE SCHRIJVER haere soone

Parochie: Watou

Nr: 1735/5

Datum: 27-06-1735

Verkoper: Francois VAN DAMME fi Augustijn ende Marie Anne VAN DEN BUSSCHE sijne huysvrauwe, Joannes VAN DAMME ende Constantia BARTIER sijne huysvrauwe, Jacobus VANDAMME ende Catharine TEURLOOT sijne huysvrauwe, Renatus VAN DAMME ende Marie Joanne PAICX sijne huysvrauwe, Scholastica VAN DAMME ghedivorceerde huysvrauwe van Carel PEURQUAET, Marie Anne VAN DAMME jonghe dochter, Dominicus VAN BAELEN als machtigh over Dorothea MARIJN fia. Charles weduwe van Joseph VAN BAELEN ende over Marie Catharine MARIJN fia. Guilliame weduwe van Ferdinandus PATTYN noch over Guilliame MARIJN ende Marie REBRUY sijne huysvrauwe

Koper: Jacques BERVOET

Omschrijving: d'helft van vier ghemeten saeylant liggende bij **de herberghe de Gaepaerde**, eerst een ghemet saeylant in pachte aen *vidua* Pieter DE CALF

Situering: O.: Josephine VAN DE ZANDE
Z.: **het Gaepaertstraetjen**
W.: den disch van Poperijnghe
N.: Charles MERENDRE

Omschrijving 2: een ghemet boschlant ende twee ghemeten vlooghe

Situering 2: O.: **de cachie leidende van Poperijnghe naer Proven**
Z.: **eene dreve** daerover de vloghe van Ignatius Laurentius PROVENTIER noch suyt
thommelhof van Louis LAUWERS
N.: Pieter Jacobus LANZWEERT

Opmerking: ghesaemelick erfghenaemen ten sterfhuyse van Catherine Francoise VAN DAMME fia. Francois overleden tot Haezebrouck aen wie den wederhelft competeert

Nr: 1736/1

Datum: 12-03-1736

Verkoper: Gillis ALLOO d'oude ende Marie Brigitte VERBOU

Koper: Pieter VAN CAEYSEELE fi Fransois

Omschrijving: vier lijnen preter drie roeden saeylant in den hipshouck met den hommelblock cooren ende labeur daerop ghedaen

Situering: O.: t'lant van Michiel FEMERIJCK scheidende op drie houtten staecken ende Pieternelle DE LANGHE
Z.: tot half **de Casseldreve**
W.: t'lant van de kercke van Onze Lieve Vrouwe, voorts aen Joannes BECK
N.: **de Wulfhillestraete**

Opmerking: de vercoopers daeraen gerecht bij coope ghedaen jeghens de kinderen Fransois VAN CAEY-SEELE

Nr: 1736/2

Datum: 05-11-1736

Verkoper: Pieter Francois DE BAENST gheeedt prijer ende deelsman deser stede van Poperijnghe als executeur testamentaire ende uyt reder van het sterfhuys van Dierijck SALOME fi Dierijck bij Janneken DE KEYSER, machtigh over Isenbord SALOME ende Marij Joanne SALOME sijnne huysvrauwe, Robert TURCK ende Pieternelle BECK sijnne huysvrauwe, Jacobus DE BROCK ende Pieternelle DE BUYSER sijnne huysvrauwe, mitsgaeders over Jan DE HAUT ende Fransijnken DE BUYSER sijnne huysvrauwe, voorts over Mattheus SALOME fi Mattheus soo over hem als vooght paterneel over sijnne vier minderjaerighe broeders ende als machtigh over Jan DE GRAVE vooght materneel van de selve weesen, toedies over Pieter WILLIOT ende Jaecquemijnne DE BUYSER sijnne huysvrauwe, Jan BERTELOOT ende Marij Joanne DE BUYSER sijnne huysvrauwe, Thomas MALEVAYS ende Joanne DEBUYSER sijnne huysvrauwe, Jacobus NITIEUW ende Marij Joanne BECK sijnne huysvrauwe, noch over de respectieve weesen van Baudewijn SALOME soo van sijn eerste als van sijn tweede huywelijck die bevooght sijn door Christiaen HUYGHE ende Michiel PLATEVOET

Koper: Joannes Baptiste QUAEGEBEUR op commant van Jacobus Benedictus MOSTAERT

Omschrijving: twee ghemeten een lijnne twintigh roeden behuyst en beplant hofstedeken danof een ghemet een lijnne twintigh roeden geleghen in de schoudemonthouck van Poperijnghe ende t'resterende deel onder d'heerlickede van den swijnlande, genaemt **het nereswijnlandeken** in pachte door Marcus COUSSEY

Situering: O.: **de swijnlantstraete**
Z.: d'hofstede van Pieter Jacobus ende Joannes Ignatius PRIJSIE
W.: t'gars van den voornoemde PRIJSIE
N.: tot half beke daerover den meersch VAN DE ZANDE

Nr: 1736/3

Datum: 05-03-1736

Verkoper: Mattheus TUILIER fi Mattheus lantsman woonende binnen de prochie van Westvleteren onder de heerlickede van Hoflande, ende Pieternelle Therese fia. Caerel BOUDIN sijne huysvrauwe

Koper: Caerel BOUDIN fi Caerel d'oude lantsman woonende op de prochie van Staevel, ende Matthijs LA COCK in huywelicke hebbende Marie Joanne BOUDIN fia. Caerel d'oude lantsman woonende op de prochie van Oostvleteren

Omschrijving: twee lijnen boschlant ligghende in eene meerdere partie van acht ghemeten gheenaemt **den Hoorne**, gemeene met Baptiste DE BLOCK tot vier ghemeten, met Jacobus FERIJN ter cause van Christijne LANSZWEERT sijne huysvrauwe tot twee ghemeten ende met de coopers tot elck twee lijnen, item een ghemet met boschlant deel van eene partie van drie ghemeten, gemeene met de coopers tot elck een ghemet

Situering: O.: Jacques SCHREVEL
Z.: die vande *Heilighe* Triniteit tot Hondschote
W.: de kercke van Beveren
N.: eene waterloop daer over Pieter HEURLEBOUT

Opmerking: t'vercoghte goet aende voormelde Pieternelle Therese BOUDIN ghesauedeert¹ bijden doot van haeren vader

Opmerking 2: Jacobus VERBEKE, bailliu Francois MEUNINCK, Joannes BROUCXAU ende Jacobus DE PUYDT leenmannen vanden leenhove ten Peireboome gheseyt Tempeliers

Parochie: Westvleteren

Nr: 1736/4

Datum: 22-10-1736

Verkoper: Pieter PISSART fi Pieter, Jacobus PISSART fi Pieter, Philippus Jacobus PISSART fi Jacques, Gautier DU FLOO fi Jacques ende Joanne Pierenelle PISSART fi Jacques sijne huysvrauwe voorts Philips HOSTEN fi Ollevier gewonnen bij Cathelijne fia. Jacques PISSART d'oude ende als vooght van Jacobus CLOET ghewonnen bij zijn suster mary HOSTEN oudt ontrent seventhien jaeren ende Mattheus LASSOONE fi Jooris ghewonnen bij Mary PISSART fia. Jacques d'oude al woonende op de prochie van Warhem ghereserveert Philips HOSTEN die woont op de prochie van Cleensinten

Koper: Jacobus LIEM fi Jan procureur der prochie ende graefschap van Watou

Omschrijving: een half gemet zaeylandt ghebruickt door Jan Baptiste CANELE

Situering: O.: saeylandt Jan Baptiste CANELE
Z.: **de Slapaersdreve**
W.: de weduwe ende kijnderen Jan QUAETGHEBEUR commende bij coope van dhoirs Jan PETYT
N.: **de Duvinnedreve**

Opmerking: commende vut den hoofde van hunnen vaeder ende grootvaeder

Opmerking: int vervolgen van een proces die de vercoopers ghesaemdelick sijn hebbende voor de wet van het Graefschap van Watou als heessers jehens Jan VAN DEN BROUCKE ende Jan Baptiste ROLLY verweerders als hoirs van Noel VAN DEN BROUCKE hunnen vaeder ende grootvaeder

Opmerking: getuigen; Joannes SMAGGHE postmeester tot Rousbrughe ende Jan GALLIAERT postulion tot Ipre

Parochie: Watou

---

¹ ghesucedert: verworven door erfenis

Nr: 1736/5

Datum: 17-12-1736

Verkoper: Pieter Francois VERSCHEURE fi Pieter ende Marie Anne Francoise LOOTEN fia. Joos LOOTEN tevooren weduwe ende blijveghe ten sterfhuyse van Laurens DE LOKER

Koper: Cornelis DE BAENST

Omschrijving: drie ghemeten een lijne vijftigh roeden boschlandt sijnde deel van ses gemeten

Situering: O.: t'saeylant vande paters van St. Six ende de kijnderen Jan Baptiste RAULE
Z.: Roelant DE KEYSER causa uxoris
W.: de kijnderen Jacques DE WIJNTER
N.: de heere deser heerlichede

Opmerking: de tweede comparante daeraen gherecht bij successie van haeren vaeder volghens de plackijnghe vanden eersten februarij seventien hondert derthiene

Parochie: Crombeke

Nr: 1737/1

Datum: 29-07-1737

Verkoper: Gislain USEEL fi Guislain ende Marie Christine PILLAERT fia. Lodewijck sijne huysvrauwe

Koper: Jan DE ROODE fi Pieter

Omschrijving: seven vierendeelen boschlandt

Situering: O.: *vidua* Joris SCHREVEL
Z.: de kijnders Jacobus DE LANGE fi Jan
W.: Jan Baptiste CANEELE
N.: Genoveva VAN DER FOSSE

Opmerking: competerende aen Marie Christine PILLAERT bij successie vanden voornomden Lodewijck haeren vaeder, die de selve ghecoght hadde jeghens Jan Francois ROENS volgens den erfbrief vanden drientwintighsten november XVII elfve

Nr: 1737/2

Datum: 25-02-1737

Verkoper: Joannes VERHAEGHE fi Pieter ende Marie Francoise MESSELIS sijne huysvrauwe woonende op de prochie van Watou

Koper: Andries MASELIS

Omschrijving: een ghemet ofte daer ontrent boschlandt

Situering: O.: desen cooper
Z.: t'bosch van Francois ROUSERE
W.: d'hofstede Andries LEUPE
N.: Jan PETYT

Omschrijving 2: een half ghemet twijntigh roeden boschlandt

Situering 2: O.: t'bosch andries LEBBE
Z.: **de Wulfillestraete**
W.: t'bosch van CLEENEWERCK tot Vleter
N.: Dominicq REYPHEYNS

Opmerking: aen s'vercoopers huysvrauwe toeghecommen bijder doot van Jacob MESSELIS haeren vader

Nr: 1737/3

Datum: 04-11-1739

Verkoper: Guilles Eugenius DE MAILLY als machtigh over Joanne Francoise Louise VANDEN CLICHTHOVE vrouwe der prochie van Gullegem ende heerlickede van Hondschote

Koper: Andries ROUSERE fi Pieter

Omschrijving: seven vierendeelen boschlandt

Situering: O.: Pieter DE SODT

Z.: t'bosch ghenamt **de Lovie**

W.: de kinderen Jacobus DE LANGHE

N.: **de Clijttestraete**

Parochie: Proven

Nr: 1738/1

Datum: 24-03-1738

Verkoper: Jacobus Francois VAN MIDDELEM wettelijcken curateur ten sterfhuysse van Pieter BUTSERAEN overleden poorter van Ipre binnen de prochie van Westvleteren midts de renotatie² van Cornelia GILLE-BAERT sijne naerghelaeten weduwe sonder decendenten, midtsgaeters Michiel LAVART als saisissant³ op de naerschreven partie

Koper: Martinus CAPOEN woonende op Crombeke (CAPPOEN)

Omschrijving: vier lijnen boschlandt

Situering: O.: **de Swynlandtstraete**

Z.: Pieter GHELTHOF

W.: **de Callestraete**

N.: de kercke van Westvleteren

Parochie: Westvleteren

Nr: 1739/1

Datum: 19-01-1739

Verkoper: Caerel HAESEBAERT fi Mailliaert als vooght vande unique weese van Guillaume HAESEBAERT, gewonnen bij Marie LOUWYCK fia. Christiaen ende uyt den hoofde van haeren moeder, de eenighe representante vanden voornoemde Christiaen LAUWYCK, haeren grootvaeder materneel

Koper: Andries MASSELIS fi Pieter (MESSELIS)

Omschrijving: ses vierendeelen saeylandt ghebruyckt door Francois VANDE BAUWEDE

Situering: O.: mijnheere LA COCQUERIE

Z.: t'vervallen hofstedeken van Andries LEUPE causa uxoris ghemeene met de kinderen Paulus MESSELIS

W. : Ferdinandus VANDENBERGHE causa uxoris ende t'saeylant vidua Pieter MESSELIS

N.: **de Wulfhillestraete**

---

² renotatie: renunciatie opgeven, ervan afzien (van de erfenis)

³ saisissant: beslaglegger (fr. saisissant)

Nr: 1739/2

Datum: 16-03-1739

Verkoper: Jacques SUCX fi Jacob, Jacobus BOURY fi Jacob ende Marie Joanne HEINDERIJCKX sijne huysvrauwe, Caerel DE CROOS fi Norbertus als vaeder ende vooght over Joanna Francisca, sijne eenighe dochter ghewonnen met Anne Franchoise HINDERIJCKX t'sijnen eerste huywelicke. Den voornomden BOURY als vooght paterneel over Isabelle ende Jacoba, de twee kinderen van Tobias COOLS ghewonnen met Isabella MAELSTAF t'haeren tweeden huywelicke sijnde alsnu hertrauwt met Pieter VERMOTE

Koper: Jan FEYS fi Jacques

Omschrijving: vier ghemeten achtentachtentigh roeden boschlandt waarvan twee ghemeten sevenentwintigh roeden en half onder heerlickhede swijnlandt

Situering: Z.: **de coyaertdreve**

W.: **het coyaerts walleken**

N.: t'bosch Pieter Roeland DE LEGHER half dijk

O.: t'bosch Antoine DE CUYPER

Omschrijving 2: vier lijnen vierentwintigh roeden bosch noch onder heerlickhede swijnlandt

Situering 2: W.: t'bosch van t'clooster van St. Six

N.: t'bosch vande presbiterie van Westvleteren

O.: t'bosch **den breebalgh** competerende Theodorus HAUW haf dijk

Z.: scherp op half **de swijnlantstraete**

Parochie: Westvleteren

Nr: 1739/3

Datum: 13-07-1739

Verkoper: Joannes Laureins VAN WATERLEET machtigh over Catherijne Therese fia. Alexandre Louis DE SALMON heere van Labarre

Koper: Jan Philippe Benoit PETYT

Omschrijving: een ghemet vloghe

Situering: O.: **het eeckelst vande capelle van St Jans**

Z.: d'hofstede kinderen Jan QUAGHEBEUR ghebruyckt door Mattheus BOCQUET

W.: de vloghe van het sterfhuys Valentijn VAN DER FOSSE

N.: de vloghe Jacques DE LANGHE

Opmerking: lest ontbloedt ten jaere 1738 door Mattheus BOCQUET ende Louis BEHAEGHEL

Parochie: Watou

Nr: 1739/4

Datum: 13-07-1739

Verkoper: Petrus Jacobus VAN RENIJNGHE presbytre fi Nicolais

Koper: Jacobus Laurentius VAN COSTENOBLE

Omschrijving: twee ghemeten preter eenentwintigh roeden vloghelandt

Situering: O.: t'bosch **de thien ghemeten** competerende aen Jan Philippe Benoit PETYT

Z.: Jan Baptiste CANEELE

W. ende N.: de kinderen Andries QUAGHEBEUR ende Louis PILLAERT

Nr: 1739/5

Datum: 13-07-1739

Verkoper: Joannes Laureins VAN WATERLEET machtigh over Catherijne Therese fia. Alexandre Louis DE SALMON heere van Labarre

Koper: Jan Francois CHEYS

Omschrijving: Vier lijnen derthien roeden boschlandt

Situering: O.: t'saeylandt vande weduwe ende kijnderen Jacob TOP d'oude

Z.: het sterfhuys Anna FOLCQUE

W.: **de thien ghemeten** competerende aen Jan Philippe Benoit PETYT ende Isabelle Margriete VAN WEL

N.: t'bosch van de weduwe Jan PETYT ghemene met Ignatius Laurentius PROVENTIER

Opmerking: lest ontbloodt door Fransois QUAGHEBEUR

Parochie: Watou

Nr: 1739/6

Datum: 27-07-1739

Verkoper: Joanna DERHILLE fia. Jacob weduwe van Robert LEURE woonende onder de heerlickede vande Douvie in Watou, Pieter DE COCQ ende Marie Francoise DERHILLE fia. Jacob sijne huysvrauwe

Koper: Ignatius Laurentius PROVENTIER

Omschrijving: drie vierendeel boschlant

Situering: O.: de erfgenaemen van wijlent Jan VAN HOECK

Z.: de kijnderen VAN DE LANDE,

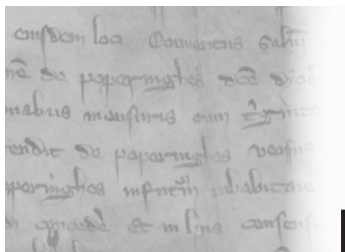
W.: de kijnderen Fransois HANCX

N.: **de straete** loopende van **de gasthuysmeulen** naer **de vuyle seule**

Opmerking: competerende aen de eerste comparante bij successie vanden voorschreven Jacob DERHILLE haeren vaeder ende naer den dood vanden voornomden Robert LEURE haeren man ghemeene ende onverdeelt met haere drie meerderjaerighe kijnderen ende den wederhelft aen den voornomde DE COCQ causa uxoris over een vierde part ende t'resterende vierde part jegens Albertus DE WIELE in huywelijcke met Pieternelle Therese DERHILLE fia. Jacob

Wordt vervolgd

HANDTEKENINGEN (DEEL 2)

SAP - Vervolg van SAP-pig IV, nr2, september 2007.

Vandenberghe Henri

Naam	datum	bron
DERYCKE Robert staat borg voor Cornelius BLIECK, huisvrouw en kinderen.	01-01-1639 28-03-1642	SAP 331

DERYCKE Robert staat eveneens borg voor Passchier TOURLOUZE
getrouwd met Jeanne PERRINNE met één kind.

DERYCKE, bij voogdij van Steven CANEN en Jan GODUUT gezworen klerk Poperinge.	1577	SAP 365

Naam

datum

bron

DESRAMAULX Isabeau, wed. Jan DU POIX.

21-07-1651

Isabeau Desramaulx
+ Jan du Poix

DESURE Antheunes.

1715

Parochiereg.

Watou

Doop 5b

Desure Antheunes
+ Watou

DIEDEMAN Jacques staat borg voor Joos DE MISPELAERE.

29-04-1644

SAP 331

Jacques Diedeman
+ Joos de Mispelaere

DU DORE Anthone staat borg voor Ghilein DE NUWELARE met zijn huisgezin.

02-05-1643

SAP 331

Anthone du Dore
+ Ghilein de Nuwelare

Naam	datum	bron
ELLEBOO Marie Thérèse, Roesbrugge.	1783	

M. Th. Ellebo van Roesbrugge

ELLEBOO Petrus, Watou.	1782	

Petrus Ellebo

ERCKELBOUDT Jan, voogd over Jaeneken WAEGHEMAEKERS.	22 hooimaand 1602	SAP 365

bij mij Jan Erckelboudt

FEROU Franchois, is borge voor PATTYN en zijn huisvrouw	23-12-1643	SAP 331

Jacques Ferou

FOOR Jacques staat borg voor Jan MAILLIANT en zijn vrouw.	19-01-1647	SAP 331

Jacques Foer

Naam	datum	bron
FOBERT Cathelijne, geassisteerd door Andries BEKE, weduwe van Jacob VANDAMME, geeft borg over Philippe BOURGEOIS, vrouw en kind.	07-05-1638	SAP 331

Cathelijne fobert

GHYVEBER Pieter, borg voor CAUWE, huisvrouw en kinderen	01-02-1644	SAP 331

Ghy luyt by 20^e febr 1644

GILLAERT Antheunes, vrouw en kinderen krijgen borg van DEKEISER Marcx.	13-05-1644	SAP 331

Ghy luyt by 16e may 1644

GODTSCHALCK Frans "tabellionaris heriditaire" ghestelt om notariële acten op te stellen in het district "van het parlement van Doornik". Hij treedt op in het Zwijnland naast Berthelomeus RAULÉ.	1699	SAP 863a

Godtschalck

Naam	datum	bron
HAUWEN Pieter, zv. Lodewijk, 28 jaar, schoenmaker, getuigt dat hij de huid van een merrie en een veulen heeft moeten schoonmaken. Het paard was verkocht, maar de verkoper had verzwegen dat het "bekachteld" was. De "cnape" is ermee gaan "sprijnghen over duycken" en het kachtel zoude van vooren uyt den kachtelsack geschooten zyn" ...	26-07-1651	

Pieter van Hauen

HERMAN Christiaan uit Watou staat borg bij de verkoop van hoppe door VANDERBEECKE.	17-10-1580	

Christiaan Herman

HERREMAN Christina.	1716	doop 5b

Martha Christina Herremans

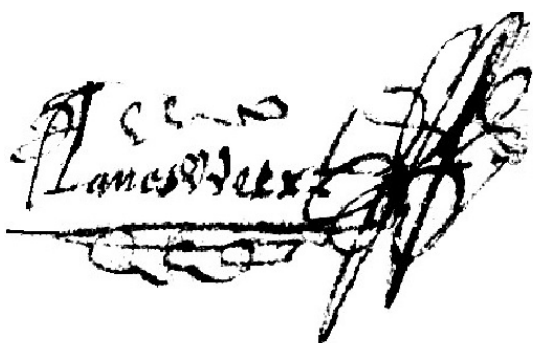
HERREMAN Mari, echtgenote van Anthone DARRAS.	1709	doop 5

*Martha Mari Herremans uxor
anthone Darras*

LA PERQUE Antheunes in de tekst Antheuens PERCAMER staat borg voor Jan GOUBE.	10-03-1640	SAP 331

Jan Goube borg voor Antheuens La Perque

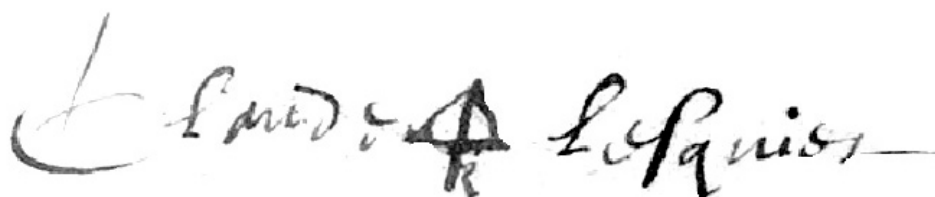
Naam	datum	bron
LANSWEERT Augustijn, schoonbroer Pieter BROEDERE.	12-05-1589	SAP 331

LEFEBURE Clemens, vice pastor Onze Lieve Vrouwparochie	16-12-1637	

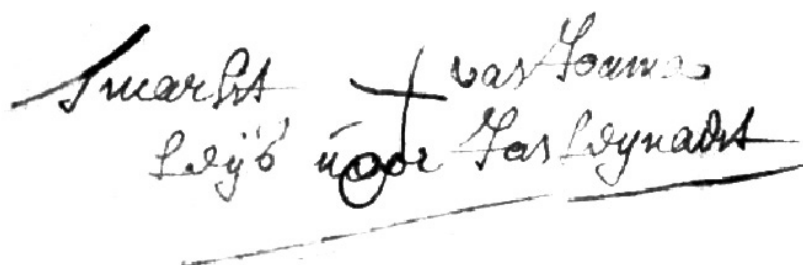
LESQUIERE Glaude geeft borg over Mahieu DE CREUX, zv. Colard	22-03-1638	SAP 331

LEYNAERT Mary Joanne	parochiereg. Watou 1716	doop 5b

LEYS Joanna, echtgenote Jan LEYNAERT.	1709	doop 5

Naam

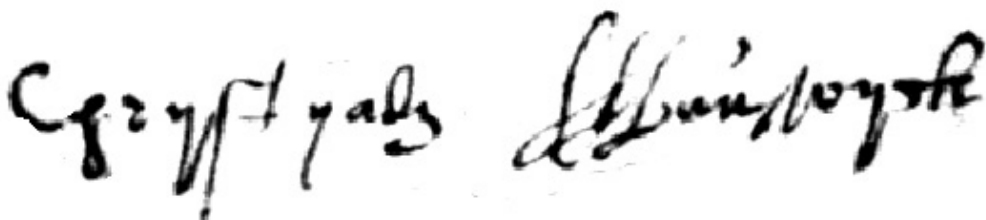
datum

bron

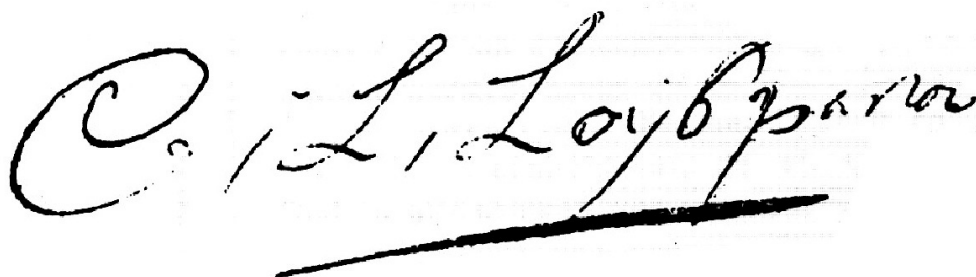
LOUWYCK Christiaan en DE KEISER Pieter staan borg voor Mahieu
QUETSTROY, zv. Jan die hier mag komen wonen. Hij komt van Eecke.

01-04-1640

SAP 331

LOYS Carolus Ludovicus was eerst onderpastoor op O.-L.-Vrouwparochie
en werd dan pastoor van 1715-1728 om vervolgens deken en pastoor te worden op Sint-Bertinus.

LOYS Carolus, patroon in Oudezeele.

1684

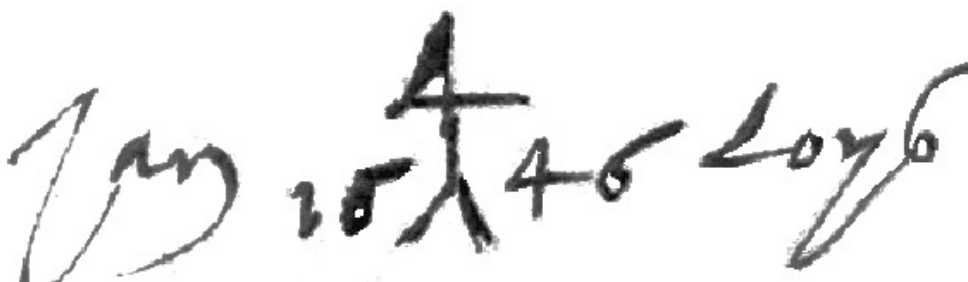
doop 5

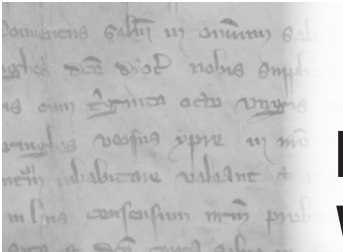
LOYS Jan staat borg voor Pieter Mahieu, zv. Pieter die binnen de acht
dagen een papier van de pastoor moet aanbrengen.

29-01-1646

SAP 331

Wordt vervolgd

NIEUWE PUBLICATIES VAN “DE VRIENDEN VAN HET POPERINGS ARCHIEF vzw.”

Burgmeester Felix-Joseph Berten

Stadsgids Gerard Kestier publiceert onder de reeks Croonestucken een boekje van 68 pagina's over Felix-Joseph Berten (1812-1905), die onder meer burgemeester van Poperinge en volksvertegenwoordiger was. In dit boekje is o.a. de stamboom van de familie Berten en z'n testament opgenomen.

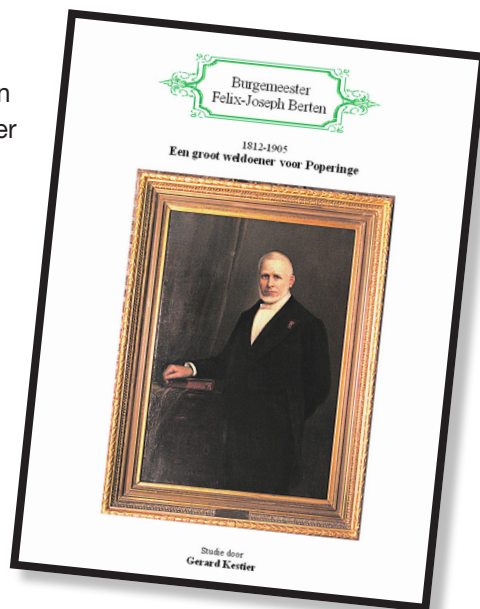
Zijn testament bepaalde dat al zijn bezittingen overgemaakt werden aan de Burgerlijke Godshuizen (nu OCMW) van Poperinge, Reningelst en Westouter.

Is verschenen december 2007, de kostprijs bedraagt 12 euro.

Bestellen kan via

- vpa_sappig@hotmail.com

- rek 738-0059162-14, t.a.v. De Vrienden van het Poperings Archief vzw, Vlamertingseweg 8, 8970 Poperinge (Reningelst), met vermelding van “Croonestuck 36, Burgemeester Berten”.

*Nog geen cover
voor handen
bij het ter perse gaan
van deze uitgave.*

Toponymie

Een werkstuk aan de hand van Vandenberghe Henri, die de toponymie van Groot-Poperinge zal bevatten.

Alle gehuchten, plaatsnamen en gekende cafés in Groot-Poperinge die we tijdens onze opzoekingen ontdekt hebben, worden in dit werkstukje alfabetisch geklasseerd met de verwijzingen naar het document in het Stadsarchief van Poperinge (SAP).

Voorintekenen voor de uitgave van “Toponymie” kan via vpa_sappig@hotmail.com.

V A R I A

ABONNEMENTEN

Een abonnement op Sappig bevat 2 nummers per jaargang, samen ongeveer 80 pagina's.

Een abonnement kan u bekomen door een eenvoudige overschrijving.

De abonnementsvoorwaarden voor onze vijfde jaargang zijn:

Abonnementen België:

10,00 euro overschrijven op rek. 738-0059162-14, t.a.v. De Vrienden van het Poperings Archief vzw, Vlamertingseweg 8, 8970 Poperinge (Reningelst), met vermelding van "Tijdschrift SAPPIG – lidgeld 2008".

Abonnementen buitenland:

15 euro overschrijven op BE94 7380 0591 6214, BIC nummer is: KREDBEBB, t.a.v. De Vrienden van het Poperings Archief vzw, Vlamertingseweg 8, 8970 Poperinge (Reningelst), met vermelding van "Tijdschrift SAPPIG – lidgeld 2008".

ARTIKELS

Geabonneerden kunnen bijdragen aan het succes van deze publicatie.

Hebt u een idee om dit verzamelwerkje nog interessanter te maken, of wil u uw eigen kwartierstaat gepubliceerd zien, dan kan u bij ons terecht.

De redactie zou het wel op prijs stellen dat u uw artikel op CD-rom plaatst, opgemaakt in Open Office, met een bijgevoegde uitprint. Gelieve de eventuele illustraties in BMP- of JPG-format te bezorgen.

De auteurs en niet de uitgever zijn verantwoordelijk voor hun bijdragen en eventuele illustraties.

VRAAG & ANTWOORD

Hebt u vragen of opmerkingen i.v.m. met ons tijdschrift, genealogie of geschiedenis in het algemeen.

Stuur uw vraag en adres door via e-mail of post. Wij publiceren uw vraag graag in ons tijdschrift.

A G E N D A

- **MAART 2008:** datum uitgave Sappig 01/2008
- **DINSDAG 04 MAART 2008:** om 20 uur, Stadsarchief Poperinge, les oudschrift.
- **DINSDAG 01 APRIL 2008:** om 20 uur, Stadsarchief Poperinge, les oudschrift.
- **ZONDAG 13 APRIL 2008:** Ook dit jaar willen we onze bijdrage leveren aan erfgoeddag en organiseren we een tentoonstelling. Deze zal doorlopend open zijn van 9 tot 18uur in het Stadsarchief van Poperinge.

- **DINSDAG 06 MEI 2008:** om 20 uur, Stadsarchief Poperinge, les oudschrift.
- **DINSDAG 03 JUNI 2008:** om 20 uur, Stadsarchief Poperinge, les oudschrift.
- **SEPTEMBER 2008:** datum van uitgave Sappig 02/2008
- **DINSDAG 02 SEPTEMBER 2008:** om 20 uur, Stadsarchief Poperinge, les oudschrift.
- **DINSDAG 07 OKTOBER 2008:** om 20 uur, Stadsarchief Poperinge, les oudschrift.
- **DINSDAG 04 NOVEMBER 2008:** om 20 uur, Stadsarchief Poperinge, les oudschrift.
- **09(?) NOVEMBER 2007:** Boekenbeurs Rumbeke.
- **EIND DECEMBER 2008 (2 DAGEN):** alfabetisch klasseren van doodsbriefen

MET DANK AAN:

Bank & Verzekering

DURNEZDELEYE@SKYNET.BE

Copy
print
DELEYE

MALLOULAAN 35 8900 IEPEL
TEL . 057 20 15 51 - FAX 057/20.00.22